

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ'

10 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1929

ΑΡΙΘ 1-2

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟΝ

[Ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει]

Φαῖδροι καὶ πάλιν ἐπὶ τῇ εἰς τὸ νέον ἔτος, εἰσόδῳ δίδομεν καὶ δεχόμεθα εὐχὰς ὑπὲρ μακροημερεύσεως καὶ καλλιτέρας αὔριον. ὑπεύδομεν ἀμέσως νὰ θάψωμεν εἰς τὰ βάθη τῆς λήθης τὸ παρελθόν, διότι διαρκῶς μᾶς ἐνδιαφέρει κυρίως τὸ μέλλον. Καὶ ἐπιθυμοῦμεν τὸ μέλλον τοῦτο νὰ ἦνε ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερον καὶ ὅσον τὸ δυνατόν εὐτυχέστερον. Εἶνε ὁ πόθος τῆς μακαρίας αἰωνιότητος· θέλομεν νὰ ζήσωμεν, ἢ, μᾶλλον, νὰ ζῶμεν. Καὶ ἐπιναλαμβάνομεν πρὸς ἑαυτοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους κατὰ κόρον τὰς τόσον ὑπὸ πάντων συμπαθούμενας ταύτας εὐχὰς διὰ τὸν λόγον ὅτι καὶ τοῦ λήξαντος ἔτους ἡ παροδος μᾶς ἐπιναλαμβάνει μεγαλοφωνότερον ὅ,τι μᾶς ψυθυρίζει ἐκάστη παρερχομένη, ἀλλὰ σπανιώτατα ἀκουομένη στιγμή, ὅτι ὁ βίος εἶνε βραχύς καὶ ἀδέβειος.

Ἄς λάβωμεν λοιπὸν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἔτος τὸ λήξαν καὶ μὲ φιλόσοφον διάθεσιν ἄς ἀκούσωμεν τὴν φωνὴν του. Τυχαιὸν ἀνοιγμα τοῦ μεγίστου τῆς ὑψίστης σοφίης διδίου, τῆς ἁγίας Γραφῆς, εἰς τὴν ὁποίαν πρῶτιστα ἡ ἐπὶ τῆς ζωῆς φιλοσοφοῦσα διάνοια καταφεύγει, φέρει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας τὸν Ἐκκλησιαστήν λέγοντα «πάντα ὅσα ἂν εὖ· ἡ χεὶρ σου ποιήσῃ, ὡς ἡ δύναμις σου ποιήσῃ, ὅτι οὐκ ἔστι ποιήματα καὶ λογισμὸς καὶ γνῶσις καὶ σοφία ἐν ἄδῃ, ὅπου οὐ πορεύη ἐκεῖ». Καὶ αἶψα ἔρχονται εἰς τὸν νοῦν κατὰ τινὰ ἀδιάνγνωστον ἐκ πρώτης ὄψεως συνειρμὸν τὰ λόγια τοῦ Κυρίου «ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι». Μία φιλοσοφία ἐπὶ τοῦ χρόνου ὑπὸ τὸ διδύμον φῶς τῶν ρήσεων τούτων θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἀσφαλτέστερον εἰς τὴν ζωὴν τοῦ μέλλοντος.

Ὅσάκις τὸ ἔτος τὸ λήγον μᾶς ὑπομινῆσκει τὴν βραχύτητα καὶ τὴν ἀβεβαιότητα τῆς προσκίρου ἐπιγείου ζωῆς μας, ἐπισπᾶται συγχρόνως τὴν προσοχὴν μας καὶ εἰς τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἀρίστην χρῆσιν τοῦ ὑπολειπομένου εἰς ἡμᾶς χρόνου. Ἐν τῇ ζωῇ μας δὲν πρόκειται μόνον νὰ ἀποκτήσωμεν, ἀλλὰ καί, κυρίως, ἀπόκειται εἰς ἡμᾶς νὰ πράξωμεν, ὅ,τι δὲ κατόπιν θὰ ἴδωμεν εἶνε τὸ ἀγαθὸν τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ πράξωμεν. Δὲν εἶνε ὅμως τοιαύτῃ ἡ συμβουλή τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ. Κατὰ

τὴν ἐποχὴν τῆς συγγραφῆς του δὲν ὑπῆρχε θεβαία ἐλπίς αἰωνίου ζωῆς, οὐδὲ ἀνεπληροῦς ἡ ἔλλειψις αὕτη ὑπὸ πίστεως εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ. Καί, μὴ ἔχων ὁ συγγραφεὺς τοῦ εὐαγγελίου νὰ δώσῃ, ἔδωκε μόνον μίαν φιλοσοφίαν τῆς ζωῆς, καὶ ταύτην πτωχὴν: ἀπόλαυσον τὴν ζωὴν σου ὅπως εἰμπορεῖς· ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἡμέρα, ἐπωφελήσου τὴν ὁ ὀκλήσον. Δὲν ἐφρόνουν διάφορα καὶ οἱ παλαιοὶ Ἕλληνας: καλλίτερον εἶνε νὰ ἦέ τις δοῦλος μετὰ ζωντανῶν ἢ μετὰ τῶν νεκρῶν βασιλεύς. Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ζωὴ εἶνε βραχεῖα καὶ τὰ πάντα καταλήγουσιν εἰς θάνατον, καταστήσατέ τὴν μὲ πάντα τρόπον φαιδράν. «Πάντα ὅσα ἂν εὖ· ἡ χεὶρ σου ποιήσῃ, ὡς ἡ δύναμις σου ποιήσῃ»: ἀπόλαυσον ὅσον δύνασαι περισσότερον.

Ἄλλ' ἀρὰ γε ἡ βραχύτης τῆς ζωῆς ὑποβάλλει οἶονε ὡς ἀντιστάθμισμα τὴν ἀπόλαυσιν ὡς τὸν κυριώτερον τῆς σκοπὸν; Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπαντᾷ αὐτὸ τὸ σῆμα τῆς ἀληθοῦς φιλοσοφίας τῆς ζωῆς, ὅτι ὀφείλομεν νὰ ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ «ἕως ἡμέρας ἐστίν· ἔρχεται νύξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι». Τὸ ἔργον μας δὴλα δὴ εἶνε νὰ διαγνώσωμεν ὅποια εἶνε ἡ βούλησις τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τὴν ἐκτελώμεν δι' ὅλων ἡμῶν τῶν δυνάμεων.

Ὁ βίος εἶνε βραχύς. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ ζωὴ δὲν εἶνε πλήρης, εἶνε ἀτελής, μεστὴ ἀπραγματοποιήτων ὑποσχέσεων. Ποσάκις τρέφομεν μεγάλας ἐλπίδας, ὑψηλὰ ἰδανικά καὶ εὐγενεῖς φιλοδοξίας, καὶ ὅταν σημάνη τοῦ θανάτου ἡ ὥρα βλεπομένη ὅτι ἐλάττον τι ἐπρόφθασε κατὰ τὴν ζωὴν νὰ πραγματοποιῆθῃ, ἢ καὶ οὐδὲ αὐτό. Τὸ ἔργον τοῦ μὲν ἀνεκόπη ὑπὸ αἰφνιδίου θανάτου· ἄλλος αἰσθάνεται ἐκλιπούσας τὰς δυνάμεις του ἐπιστάντος τοῦ γήρατος, πρὶν ἢ δὴλα δὴ προφθάσῃ νὰ περατώσῃ ὅ,τι ἔχει ἀρχίσει· καὶ τρίτος ἀναδύλλει ὅ,τι εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ σήμερον καὶ εὐρίσκει ἔπειτα ὅτι ἡ ἀπολεσθεῖσα εὐκαιρία σπανίως ἢ καὶ οὐδὲ μὴς ἐπινευρίσκειται καὶ ὅτι ὁ ἀχρησιμοποίητος χρόνος κατέστρεψε τὴν ἱκανότητά του πρὸς ἐργασίαν. Πολλὰ εἶνε αἱ ἀποτυχίαι καὶ ἀπογοητεύσεις. Ὁ ἄωρος θάνατος ἀνακόπτει πολλὰ σχέδια καὶ πολλὰ διὰ τοῦτο κατῆφει χρωματίζει τὴν πρόσκαιρον ταύτην ζωὴν. Οὐδ' ἐν ὅμως ὅ,τι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀξία δύναται διὰ παντός νὰ χαθῇ. «Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα», εἶπεν ὁ Κύριος· θὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ ὁ ἴδιος ἄμ' ὡς καταλίπωμεν τὴν σκηνὴν τῶν ἐπιγείων μας ἔργων. Τὸ μικρὸν μας ἔργον

ἐδῶ δὲν θὰ χαθῆ, ἐὰν ἐργαζώμεθα τὸ θέλημά Του καὶ ζῶμεν διὰ τοὺς ἄλλους. Γὸ ἀτελὲς καὶ ἀσυνάρτητον τῆς γήινης ζωῆς μας εἶνε μία πειθαρχία, πολλάκις σκληρή, ἀλλ' εἶνε καὶ δόξα. Μᾶς βοηθεῖ νὰ ἐνθουσιώμεθα ὅτι πᾶσα γενεὰ εἶνε ὑπερήφανος τῆς ἐπιμένει. «Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων». Ἡμεῖς εἰσεληλύθαμεν εἰς τὸν κόπον τῶν προγενεστέρων, εἰς τὸν κόπον δὲ ἡμῶν θὰ εἰσέλθωσιν οἱ μεθ' ἡμᾶς, ἐὰν δὲ ἡμεῖς ἀρχίσωμεν καλῶς, βοηθοῦμεν καὶ τοὺς ἄλλους νὰ τελειώσουν ἐπ' ἕτης κελῶς. Πρέπει νὰ μανθάνωμεν νὰ μὴ ἐργαζώμεθα δι' ἀποτελέσματα ὑλικῶς ἀπτά καὶ δι' ἀνταποδόσεις ἐν τῇ παρουσίᾳ ζωῆς· τότε δὲν θὰ δυσθυμῶμεν ὅταν ἐπέρχεται τοῦ θανάτου ἡ ὥρα καὶ εὐρίσκη τὸ ἔργον μας ἀτελείωτον· ἄλλος θὰ ἔλθῃ νὰ τὸ συνεχίσῃ, τὸν ὅποιον εἶχομεν βοηθήσῃ διὰ τοῦ παραδείγματός μας, διὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ μας, διὰ τῆς ὁλοσχεροῦς μας εἰς τὸ καθήκον ἀφοσιώσεως κατὰ τὸν χρόνον, τὸν ὅποιον μᾶς ἐχάρισεν ὁ Θεός. Ὁ ζήσας τὴν ζωὴν του κατὰ τρόπον τοιοῦτον δὲν ἔχει λόγον νὰ παραπονηθῆ δι' ἄωρον τέλος· «γῆρας γὰρ τίμιον ἐστὶν τὸ πολυχρόνιον, οὐδὲ ἀριθμῶ ἐτῶν μεμέτρηται· πολὺ δὲ ἐστὶ φρόνησις ἀνθρώποις, καὶ ἡλικία γῆρας βίος ἀκηλίδωτος...» τελειωθείς ἐν ὀλίγῳ ἐπλήρωσε χρόνους μικροὺς» ὁ τοιοῦτος.

Ἄλλ' ἡ ζωὴ δὲν εἶνε μόνον θραχεῖα· εἶνε καὶ ἀδεβαία. Εἶνε τόσο ἀδεβαία, ὥστε θὰ ἔπρεπε νὰ ζῶμεν κατὰ τρόπον ὥστε νὰ εἶμεθα πάντοτε ἔτοιμοι. «Γρηγορεῖτε, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν». Τὸ νὰ κατεχώμεθα διαρκῶς ὑπὸ τῆς σκέψεως τοῦ θανάτου εἶνε τι ἀφύσικον καὶ βλαβερὸν· τὸ νὰ ἐτοιμαζώμεθα ὅμως διὰ τὸ δυνατόν αἰφνιδίου θανάτου ἀποτελεῖ ὑπαγόρευσιν κοινῆς φρονήσεως. Τὴν φρόνησιν ὅμως ταύτην λησμονοῦμεν πολλοί, οἱ πλείστοι, ἴσως καὶ πάντες. Ἄς ἔχωμεν ἐν τούτοις πάντοτε ὑπ' ὄψιν ὅ,τι ποτὲ ὀρθῶς εἶπέ τις ἐπὶ τῆς φρονήσεως ταύτης φιλοσοφῶν, ὅτι ἐνῶ ὁ Θεὸς ὑπεσχέθη ἄφεισιν εἰς πάντας ὅσοι μετανῶσιν, οὐδέποτε ὅμως ὑπεσχέθη μετανοῖαν εἰς πάντας ὅσοι ἀμαρτάνουν. Ἡ δὲ ἀμαρτία ἔχει, δυστυχῶς, πολυήμικτον ἔκτασιν. Ἀμαρτάνομεν δσάκις ἐν γνώσει ὑποβιδιάζομεν τὰ ἰδανικά μας καὶ πράττομεν ὀλιγώτερα καὶ χειρότερα ἄφ' ὅ,τι δυνάμεθα. Καθῆκόν μας εἶνε νὰ χρησιμοποιώμεν ὡς ἄριστα τὸν καιρὸν μας, πρέπει νὰ μάθωμεν νὰ ἐκτιμῶμεν περὶ τὴν ἀξίαν του. Οὐδέποτε ἐπαναλαμβάνεται ἡ αὐτὴ ἡμέρα, ὅπως δὲν δυνάμεθα νὰ δάλωμεν δις τὴν πόδα εἰς τὸ αὐτὸ ρεῦμα ὅταν ὁ διαβαίνωμεν, διότι διαρκῶς τρέχει. Πρέπει λοιπὸν νὰ προσχεδιάζωμεν τὴν διάθεσιν τοῦ χρόνου μας, ἐκ παραλλήλου δὲ ὀφείλομεν καὶ τῶν ἄλλων τὸν καιρὸν νὰ φειδώμεθα.

Ὁ βίος εἶνε βραχὺς καὶ ἀδέβαιος, ἐκ τούτου δὲ καθίσταται αὐτονόητον πῶς καθιστάμεθα πραγματικὸι αὐτοκτόνοι «σκοτώνοντες» τὸν τόσο πολυτίμητον καιρὸν μας. Διὰ τοῦτο δέον νὰ ἐννοηθῆ ὑπὸ πάντων ὅ,τι, «ἕως ἡμέρας ἐστίν,» ἤτοι ἄφ' ὅσον ἔχομεν εἰς τὴν

διάθεσιν μας τὸν χρόνον, «δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμφαντος τὸν Χριστόν»· τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα οὐχὶ μόνον «διὰ» τὸν Χριστόν, ἀλλὰ καὶ «μαζὺ» μετ' Αὐτόν. Ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ τοιοῦτου καθήκοντος αἱ κατὰ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ νέου ἔτους ἀμοιβαῖαι εὐχαὶ ὑπὲρ μακροημερεύσεως καὶ μελλούσης εὐτυχίης ἀναφέρονται εἰς τὴν ἀρίστην χρῆσιν τοῦ χρόνου τῆς ἐνταῦθα ζωῆς μας, διότι ἐκ τῆς τοιαύτης χρήσεως ἐξαρτᾶται ἡ πραγματικὴ μας εὐδαιμονία καὶ αὐτὴ εἶνε ἡ προσδίδουσα εἰς τὸν χρόνον ἀξίαν τοιαύτην, ὥστε καὶ ὁ βραχὺς βίος νὰ λογίζεται μακροχρόνιος. Ἐὰν καὶ ἕκαστος εἰς τὸν κύκλον του καὶ πάντες ὁμοῦ εἰς τῆς κοινωνίας τὸ εὐρὺ ἐργαστήριον ἀποκτήσωμεν πλήρη τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος τούτου, εἴτε βραχυβίοι εἶμεθα, εἴτε μακρόβιοι, θὰ δυνηθῶμεν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς νὰ ἐμφανίσωμεν καλλιτέρας, καὶ μίαν καλλιτέραν Ἑλλάδα νὰ σφυρηλατήσωμεν, καὶ ἓνα βελτίονα κόσμον νὰ ἀπαρτίσωμεν, ἀρκεῖ νὰ ἐργαζώμεθα χρησιμοποιοῦντες τὸν χρόνον ὅπως Ἐκείνος, ὅστις «διήλθεν εὐεργετῶν».

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Συζητοῦντες πρὸς τοὺς πολέμιους τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐντὸς τοῦ πεδίου τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν ἀκούομεν ἐγειρόμενον καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ δυνατοῦ καὶ τῆς πιθανότητος τῶν θαυμάτων. Περὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος ὅμως θέματος τούτου ἐγράφησαν τόσα πολλά, ὥστε ἀποθαίνει περιττὴ πᾶσα λεπτομερὴς ἔρευνα τοῦ ἀτελείωτου τούτου ζητήματος. Τοῦτο μόνον τὸ σπουδαῖον συμπερασματικῶς μᾶλλον θὰ ἠδύνατο νὰ σημειωθῆ: ὅτι ἡ λεπτομερὴς περὶ τοῦ θαύματος ἔρευνα εἰς τοῦτο τὸ ἀναντιρρητὸν πόρισμα κυρίως κατέληξεν, ὅτι ὅ,τι δὴ τὸ ζήτημα τοῦ δυνατοῦ τῶν θαυμάτων ὑπάρχει μόνον διὰ τοὺς ἀθέους· διὰ πάντας τοὺς λοιπούς, εἴτε χριστιανούς, εἴτε ἀγνωστικούς, τὸ μόνον δυνάμενον νὰ ἐξετασθῆ εἶνε ἡ ποιοτικὴ καὶ ποσοτικὴ ἐπάρκεια τῆς περὶ θαύματός τινος μαρτυρίας. Εἰς τοῦτο συμφωνοῦσι σχεδὸν πάντες, διὰ τὸ στενὸν δὲ τοῦ χώρου παραθέτομεν τὰς γνώμας τινῶν μόνον ἐξ αὐτῶν.

Οὕτω ὁ J. S. Mill λέγει: «δὲν δυνάμεθα λοιπὸν ἀπολύτως νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ θεωρία τοῦ θαύματος πρέπει ἀβασανίστως νὰ ἀποκρουσθῆ. Ἐφ' ὅσον δεχόμεθα τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ, ὀφείλομεν νὰ δεχθῶμεν ὡς σοδαρὸν ἐνδεχόμενον τὴν ἀμεσον φανέρωσιν τῆς βουλῆς Αὐτοῦ καὶ ἐνεργείας». «Ὁ ἐπιστήμων θεϊστής—λέγει ὁ Carpenter—δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀνακαλύπτῃ οἰασθῆποτε δυσκολίαν ἐν τῇ ἰδέᾳ ὅτι ὁ Δημιουργὸς τῆς φύσεως δύναται, δσάκις θέλει, νὰ παρεκβαίνη ἀπὸ τοὺς οὕτω καλυμένους φυσικοὺς νόμους. Ἐγὼ δὲν γνωρίζω νὰ ὑπάρχουν ἐπιστημονικαὶ προκαταλήψεις κατὰ τῶν θαυμάτων κωλοῦσαι με νὰ τὰ δεχθῶ ὡς γεγονότα ἐὰν ὑπὲρ αὐτῶν δύνανται νὰ προσαχθῶσι δεδομένα τελειῶς ἀξιόπιστα. Τὸ ζήτημα λοιπὸν δι'

ἡμῶν εἶνε ἂν ὑπάρχουν πράγματι ἐπαρκῶς ἱστορικά δεδομένα διὰ νὰ πιστευθῆ ὅτι ὠρισμένη τις παρέκκλισις ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ νόμου πράγματι καὶ συνέβη ποτέ». Ἰδοὺ τί λέγει καὶ ὁ Huxley: «καὶ ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ ὑποτιθεμένου τελεσφόρου τῆς προσευχῆς καὶ τῶν περιπτώσεων καθ' ἃς ὑποτίθεται ὅτι ἐξεδηλώθη θαῦμα δὲν δύνανται νὰ θασισθῶσιν ἐπὶ οἰωνδήποτε συλλογισμῶν ἐκ τῶν προτέρων (à priori)». Ἐχῶ τὴν γνώμην ὅτι ἡ μόνη ἀποτελεσματικὴ ἀντίρρησης κατ' ἀμφοτέρων τούτων δύναται νὰ ἀντληθῆ ἀπὸ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῶν προσαγομένων δεδομένων». Ἐντεῦθεν προκύπτει—κατὰ τὸν Shairp—ὅτι, «ἐφ' ὅσον ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι τὰ θαύματα εἶνε ἀδύνατα καθ' ἑαυτὰ ἀποτελεῖ ὄλως ἀδάσιμον προϋπόθεσιν, τὸ ζήτημα τοῦ ἂν τοιαυτὰ πράγματι συνέβησάν ποτε ἀνάγεται εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἱστορικῆς ἀξιόπιστίας τῶν ὑπὲρ αὐτῶν δεδομένων». Τὰ ἀνωτέρω δύνανται νὰ θεωρηθῶσι συνοψιζόμενα ἐν τῇ ἀκολουθῶν σκέψει τοῦ Lyman Albott: «Τὰ ζητήματα τοῦ ἂν ὁ Θεὸς εἰσακούῃ τὴν προσευχὴν μας καὶ ἂν συνέβησάν ποτε θαύματα, τοῦλάχιστον τὰ ἐν τῇ ἀγ. Γραφῇ ἀναφερόμενα, δύνανται νὰ λυθῶσιν ἀπλούστατα διὰ τῆς ἐρεύνης τῶν ὑπὲρ αὐτῶν μαρτυριῶν. Ἐὰν αὗται ὑποστηρίζουν μίαν θετικὴν ἀπάντησιν, ἐν τῇ θεωρίᾳ τῆς ἐξελλίξεως, ὡς θεωρία, οὐδὲν ἀπολύτως ὑπάρχει τὸ ἀντιτιθέμενον πρὸς μίαν τοιαύτην ἀπάντησιν».

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐφ' ὅσον ἡμεῖς εἴμεθα θεϊσταί, δεχόμεθα—δηλὰ δὴ Θεὸν προσωπικόν, παντοδύναμον Δημιουργὸν καὶ Προνοητὴν τοῦ Παντός, περιττὸν θεωροῦμεν νὰ ἐνδιατρίψωμεν περὶ τὸ ζήτημα τοῦ δυνατοῦ τοῦ θαύματος ἐν τῇ φυσικῇ σφαίρᾳ. Τὸ δυνατὸν τοῦ θαύματος δέον νὰ θεωρηθῆ αὐταπόδεικτον, ἀφοῦ οἱ τὰ θρησκευτικὰ θαύματα ἀποκρούοντες δὲν ἐξηγοῦν καὶ δὲν λύουν τὰ ἀπείρως τερατωδέστερα θαύματα τὰ ὅποια εἶνε ἠναγκασιμένοι νὰ παραδέχωνται ἐφ' ὅσον ὡς πηγὴν καὶ ἀρχὴν τοῦ Παντός ἀντὶ τοῦ Ὑψίστου Νοῦ δέχονται τὴν ὕλην καὶ τὸ τυχαῖον.

Τῆς χριστιανικῆς λοιπὸν πίστεως ἀποδεχομένης τὸ θαῦμα, τὸ ζήτημα αὐτοῦ ὡς πραγματικοῦ γεγονότος ἀνάγεται εἰς τὸ δυνατόν, τὴν πραγματικότητα καὶ τὴν ἐπάρκειαν τῶν δεδομένων ὠρισμένου θαύματος. Οὕτω ἀπὸ τὴν φυσικὴν σφαῖραν δέον νὰ μεταπηδήσωμεν εἰς τὰ πεδία τῆς ἱστορίας καὶ τῆς ψυχολογίας, ἢ ἐν τοῖς ὁπλοῖς ἐρευνα θὰ ἀγάγῃ εἰς τὸ πόρισμα, ὅτι τὰ θαύματα τῆς ἀπιστίας, εἰς τὰ ὅποια κατανατᾶ μοιραίως ἡ ἀρνήσις τῶν ὑπὲρ τῶν πραγματικῶν χριστιανικῶν θαυμάτων δεδομένων, ἀποδεικνύονται αἱ παραλογώτεραι τῶν τερατωδῶν.

Πράγματι δέ. Αἱ ἐκ τῆς ἐν τῇ φυσικῇ σφαίρᾳ ἀρνήσεως τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν τερατώδεις ἀντιφάσεις τῆς ἀπιστίας ἔχουν τὰς ἀντιστοιχίας των καὶ ἐν τῇ πνευματικῇ κύκλῳ. Ἐν τῇ κύκλῳ τούτῳ δὲν θὰ θιγθῆ πλέον τὸ ζήτημα τῆς ἀρχῆς τῆς ἀψύχου φύσεως, οὐδὲ τὸ ζήτημα τῆς ἐξελλίξεως τῆς ζωικῆς καὶ τῆς φυτικῆς

ζωῆς· ὅτι θὰ μᾶς ἐπασχολήσῃ θὰ ἦνε ἡ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ. Καὶ δὲν θὰ μᾶς ἐπασχολήσῃ τὸ μέλλον τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου, διότι εἶνε ἀφ' ἡμῶν κεχυμένον. Ὅτι ἐκ τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεθα ὅπως εἴη ποτε νὰ γνωρίζωμεν, εἶναι τὸ παρὸν αὐτοῦ καὶ τὸ παρελθόν. Τὸ παρὸν, ἀποτελοῦν τὸ πεδῖον τῆς ψυχολογίας, θὰ ἐξετασθῆ μὲ τὴν σειρὰν του· τὸ γε νῦν ἐνδιατρίψωμεν εἰς τὸ δεύτερον. Αἱ σκέψεις καὶ τὰ συναισθήματα τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀπορροφοῦνται ὀλοσχερῶς ὑπὸ μόνων τῶν παρούσων στιγμῶν τῆς ζωῆς, διὰ τῶν προσωπικῶν ἀναμνήσεων καὶ τῶν γραπτῶν μνημείων ὁ ἀνθρώπος ζῆ ἐν τῷ παρελθόντι. Ἐκ τοῦ τεραστίου ὅμως τὴν ἔκτασιν παρελθόντος τούτου θὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἡμᾶς κυριώτατά τινα μόνον χαρακτηριστικὰ ἱστορικά γεγονότα, καὶ ταῦτα κατὰ τὰς γενικωτάτας μόνον γραμμάς των.

Ἐν ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων κεφαλαίων τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος ἀποτελεῖ ἡ ἱστορία τῶν Ἑβραίων. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ τῶν Ἑβραίων ἐπισπάται τὴν προσοχὴν μας τὸ παρελθόν των, ἡ σημερινὴ θέσις των καὶ αἱ ἐθνικαὶ αὐτῶν ιδιότητες. Ὁλόκληρος ἡ ἱστορία τοῦ ἐβραϊκοῦ παρελθόντος καθ' ὃν τρόπον ἐκτίθεται ἐν τῇ ἀγία Γραφῇ ἀποτελεῖ φυσικωτάτην καὶ ἀναγκαιωτάτην προϋπόθεσιν καὶ βάσιν διὰ τὸν Χριστιανισμόν. Διὰ νὰ ἐννοηθῆ καὶ νὰ ἐκτιμηθῆ ἡ σχέσις αὐτῆ μεταξὺ τοῦ Ἑβραϊσμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν παρίσταται ἀνάγκη νὰ ἐκτεθῶσι τὰ συμπεράσματα τῆς φιλολογικῆς κριτικῆς τῶν Γραφῶν. Ἡ φιλολογικὴ καὶ ἡ θεολογικὴ ἐπιστημονικὴ σοφία εἶνε περιττὴ ὅπου συντομώτερον καὶ ἀπλούστερον δύναται νὰ διατυπωθῆ αὐτὴ τοῦ ζητήματος ἡ οὐσία. Ὅτι δηλὰ δὴ εἶνε ἀναγνώριτον, ὅτι ἡ ἀφήγησις τῆς ἀγ. Γραφῆς περὶ τῆς προελεύσεως καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ ἐβραϊκοῦ ἔθνους προϋποθέτει σαφῶς οὐ μόνον τὴν προσωπικὴν ὑπαρξίν καὶ τὴν ὑψίστην κυριότητα τοῦ παναγίου Θεοῦ ὡς Δημιουργοῦ, Προνοητοῦ καὶ Κριτοῦ πάντων, ἀλλὰ καὶ ὑπερφυσικὰς αὐτοῦ ἐκδηλώσεις καὶ ἐπιδράσεις σαφῶς καὶ ὠρισμένως εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμενας. Ἡ ἀγιογραφικὴ αὐτὴ ἀφήγησις, καὶ μεθ' ὅλον ἀκόμη τὸ ἔργον τῆς συγχρόνου ὑπερκριτικῆς, ἐπαρκῶς ἔμα καὶ φυσικώτατα ἐξηγεῖ τὸ σύγχρονον καταπληκτικώτατον φαινόμενον ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ λαοῦ μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς παραδόξου ἰδιοσυγκρασίας του, μὲ τὴν σύγχρονον κοινωνικὴν του θέσιν καὶ μὲ τὸν φαινομενικὸν χαρακτήρα τοῦ ἀνεξαλείπτου. Ἐὰν δέ, ἐπὶ πλέον, παραβάλωμεν τὸ προφητικὸν στοιχεῖον τῆς ἀφηγήσεως ταύτης πρὸς τὰ πραγματικὰ γεγονότα τῆς ἱστορίας καὶ τῆς πείρας τοῦ ἐβραϊκοῦ λαοῦ ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ μέχρι τῆς οὐχὶ πρὸ πολλοῦ σημειωθείσης ἐν Εὐρώπῃ ἀντισημιτικῆς κινήσεως, δυνατὸν μετὰ θάρρους νὰ σημειωθῆ ὅτι ἐν ὀλοκλήρῳ τῇ παρελθούσῃ καὶ γνωστῇ ἡμῖν ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος οὐδαμοῦ ἀπαντᾶ τόσον αἰνιγματώδης σύμπτωσις μεταξὺ προφητικῶν προσδοκιῶν καὶ πληρώσεως αὐτῶν. Ὑποθέσωμεν ὅμως ὅτι ἀποκρούομεν τὴν ἐν λόγῳ

ἀγιογραφικὴν ἀφήγησιν ὡς ἀναπόσπαστως συνδεομένην πρὸς ὀρισμένας θέσεις τοῦ θεϊσμοῦ καὶ κατ' ἀνάγκην ἄγουσαν εἰς τὴν ἀποδοχὴν τοῦ ὑπερφυσικοῦ. Ὅποια ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ὑπάρξῃ διέξοδος;

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο εἶνε δυνατὰ τρεῖς ἀπαντήσεις, ἐὰν ἀπορριφθῇ ἡ ἀφήγησις τῆς ἀγ. Γραφῆς:

α) Ἡ ἀγ. Γραφή δέον νὰ θεωρηθῇ ὡς συνδυασμὸς πλανῶν καὶ ἀπάτης.

β) Αἱ σύνθετοι καὶ ἀνεξάλειπτοι χαρακτηριστικοὶ ιδιότητες τοῦ ἐβραϊκοῦ ἔθνους, αἱ σαφῶς διακρίνουσαι αὐτὸ ἀπὸ πάντων τῶ λοιπῶ ἔθνη, δέον νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς ὄλως φυσικὰ αἷτια.

Καὶ γ) ἡ θαυμαστὴ ὄντως καὶ ἀπαραδειγματίστος συμφωνία τῶν ἀξιοσημεϊῶτων γεγονότων τῆς παρελθούσης ἱστορίας τῶν Ἑβραίων καὶ τῆς σημερινῆς θέσεως καὶ καταστάσεως των πρὸς τὰς προρρήσεις τῶν προφητῶν ἀνάγκη νὰ ἀποδοθῇ εἰς ἀπλὴν τυχαίαν σύμπτωσιν.

Τὰ τρία αὐτὰ σημεῖα λεπτομερέστερον θὰ ἐξετασθῶσιν εἰς τὸ ἐπόμενον.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ

Ἐν τῇ Ἑθνικῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Μονάχου εὐρίσκεται ἑλληνικὸς τις κώδιξ ὑπ' ἀριθ. 226 τοῦ 13 αἰῶνος περιέχων ἐκκλησιαστικὰς ψάλας καὶ τροπάρια Κοσμᾶ τοῦ Ἱεροσολυμίτου, Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ Θεοφάνους καθὼς καὶ ἐρμηγελίαν τῶν κανόνων, εἰρμῶν, τροπαρίων καὶ ψδῶν ὑπὸ τοῦ Ἰω. Ζωναρά.

Ἡ τοῦ Ζωναρά δὲ αὕτη περὶ κανόνων, ψδῶν κλπ. πραγματεία περιέχεται καὶ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 238 ἑλληνικῷ κώδικι τῆς Βιέννης καὶ τῷ κώδικι Coislinianus, ὡς βεβαιῶσιν ὁ Fabricius (Bibl. IX 743. IX. 225) καὶ ὁ Pitra (L' hymnographie de l' Eglise Grecque p. 31.)

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 226 ἑλλήν. κώδικι τοῦ Μονάχου ἀνέγνωμεν τὴν ἐξῆς τοῦ Ἰ. Ζωναρά ἐρμηγελίαν.

«Ἐπεὶ κανόνων ἐρμηγελία ἐστὶ τὸ παρὸν σύνταγμα χρῆ καὶ περὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ κανόνος καὶ τὴν τοῦ εἰρμοῦ καὶ τῆς ψδῆς κλησιν, ἐτι δὲ καὶ τοῦ τροπαρίου, ἐκ τούτων γὰρ ἀπαρτίζεται ὁ κανὼν, φιλοσοφῆσαι ἡμᾶς. Ταῦτα δὲ τὰ ὀνόματα οἶονεἰ τεχνικὰ τῇ ὑποθέσει παραλαμβάνεται, ὁ μὲν οὖν εἰρμὸς ἀρμονία τίς ἐστι μέλους ἐν συνθέσει φωνῆς ἐνάρθρου τε καὶ σημαντικοῦ ὀρισμένῳ τινὶ μέτρῳ καὶ ποσῶ μεγέθους περιγραφομένη, ἣτις ἀρμονία προωρισμένη τε καὶ προεγνωσμένη προὔποκειται, πρὸς ἣν τὰ λεγόμενα τροπάρια ἀναφέρεται· οἶονεἰ γὰρ ἀρχῆ τῶν τροπαρίων ἐστὶ καὶ κανόνων, ἐπεὶ τὰ τροπάρια διὰ τοῦ εἰρμοῦ κανονίζονται καὶ ρυθμίζονται πρὸς αὐτὸν ὡς προὔπδειγμα συντιθέμενα καὶ ἀρμοζόμενά τε καὶ μελωδοῦμένα. Λέγεται δὲ ὁ μὲν εἰρμὸς, ἐτι κατὰ τάξιν τινὰ τὴν ἐν συνθέσει καὶ μελωδίᾳ εἰρμόμενος καὶ πλεκόμενος καὶ ἀρμοζόμενος πρόεισι καὶ οὐχ ὡς ἔτυχεν· τροπάριον δὲ, ἐτι πρὸς ἐκείνον τέτρα-

πται τε καὶ νένευκε καὶ τὸν εἰρμὸν ἔχει οἶονεἰ παραδειγματικὸν καὶ τελικὸν αἷτιον, λόγον δὲ ἔχει ὁ ἐν ἐκάστοις κανὼν πρὸς τὰ κανονιζόμενα διάφορον, ὡς γὰρ ὁ κανὼν [καὶ] ἄλλος ἐν ἄλλοις, οὕτω γοῦν καὶ ὁ εἰρμὸς πρὸς τὰ τροπάρια· ψδῆ δὲ καὶ κανὼν οὕτως ἔχουσιν ἐνταῦθα, ὡς τὸ περιέχον καὶ τὸ περιεχόμενον. Ἄλλ' ὁ κανὼν ψδῶν ἐστὶ πλειόνων περιεκτικὸς· ἄχρι γὰρ ἐννέα πρόεισιν ψδῶν· ἐτι δὲ ἐννέα τὸ μέγιστόν ἐστι μέτρον ἐν ἀριθμοῖς, τὸ δὲ ἐξῆς δεκάδες, ἑκατοντάδες, χιλιοστάδες καὶ μυριάδες ὡσαύτως προχωροῦσαι καθὼς καὶ αἱ μονάδες ἄχρις ἐννέα...οὕτως...

Ταῦτα μὲν οὖν ὡς ἐν συνόψει εἴρηται, πλατύτερον δὲ οὕτω τὸ ὄνομα τοῦ κανόνος ἐν πολλοῖς εὐρίσκεται παραλαμβάνομενον· κανόνες γὰρ καὶ τοῖς τὴν γραμματικὴν μειοῦσι τέχνην εἰσὶ καὶ τοῖς φιλοσόφοις καὶ ἱατροῖς καὶ τοῖς πολιτικοῖς νόμοις. Ἄλλ' οἱ τῆς γραμματικῆς καὶ τῶν νόμων οὐκ ἔχουσι τὸ ἀδιάπτωτον, κανόνες δὲ λέγονται καὶ τὰ τῶν θεῶν πατέρων εὐσεβῆ διατάγματα· ἐξείληπται δ' ἐν πᾶσι τούτοις τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ ξύλου τοῦ τοῖς τεχνίταις εἰς ξύλων καὶ λίθων ἢ ἄλλων τινῶν χρηματίζοντος ἀπόρθωσιν καὶ εὐθύτητα κανονίου· ἐκείνοις ὀνομαζομένου, ὁ τοῖς ἀπαξιομένοις παρατιθέμενον ἀπορβοῖ ταῦτα καὶ ἐξίσσεται· ὅπερ οὖν τὸ κανόνιον εἰς ἀπόρθωσιν ἐκείνων δύναται, τοῦτο καὶ ἐπὶ πάσης ἐπιστήμης καὶ τέχνης λογικῆς οἱ κανόνες πληροῦσιν εἰς τὸ κανονιζόμενον τε καὶ ὀριζόμενον· λέγεται γὰρ ὁ κανὼν καὶ ὄρος ἀποδιαιρῶν τι τῶν ἄλλων καὶ ἀπευθύνων, ὡς δὴ τι ἕτερον τῷ ὀριζομένῳ συνεπιπίπτει καὶ τὸν περὶ τούτου συγγέειν λόγον· καὶ τὰ τοῖς ἀγίοις πατράσι συντεθέντα διατάγματα εἰκότως κανόνες καλοῦνται· ἀπευθύνουσι γὰρ κάκεῖνα τοὺς πειθαμένους αὐτοῖς πρὸς πίστιν ὀρθὴν τε καὶ ἀπαρέκκλιτον καὶ πρὸς βίον ἐνάρετον καὶ θεάρεστον καθ' ὃν δὲ λόγον καὶ τοῖς ὕμνοις τούτοις τὸ τοῦ κανόνος ἐξείληπται ὄνομα, ἐτι ὀρισμένον καὶ τετυπωμένον τὸ μέτρον τοῦτο ἐστὶν ἐν ἐννέα ψδαῖς συντελούμενον καὶ ταύτας μὴ ὑπερβαῖνον· ὅθεν κανὼν λέγεται ὡς τεταγμένου τοῦ μέτρου αὐτοῦ ἐν ταύταις δὴ ταῖς ψδαῖς· οὕτω δὲ τῷ ὀνόματι τοῦ κανόνος ἐχρήσατο καὶ ὁ μέγας Ἀπόστολος γράψας Κορινθίοις (Β'. 10, 13) «ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος, οὐ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεὸς μέτρον, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ἡμῶν...ἐλπίδα ἔχοντες αὐξομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελισασθαι...»· ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστι...

Δι' ὁ κανὼν καὶ ὁ ὕμνος οὗτος ἐνταῦθα εἴρηται· αἱ δὲ γε ψδαὶ ἀοιδαὶ τινὲς εἰσι μουσικαί· οἱ γὰρ ἤχοι καὶ φθάγοι, ἀρμονίαι τε καὶ ρυθμοὶ τῆς μουσικῆς εἰσιν ἐξ ὧν τὰ μέλη παράγονται, ὧν τὰ μὲν παθητικώτερα τε καὶ γοερώτερα πάθος τοῖς ἀκροαταῖς ἐνιέντα καὶ κινούντα πρὸς δάκρυα, τὰ δὲ ἡδυπάθειαν ἐμποιοῦντα καὶ χαρμονίην, τὰ δὲ πρὸς θυμὸν ἐκκαλοῦμενα ὡς ἀλκῆς μεμνησθαι καὶ πρὸς δπλων ἀσὶν ὀρμᾶν τὸν κατε-

παρόμενον, οἷόν τι λέγεται γενέσθαι και περι τὸν Μάκεδὸνα Ἀλέξανδρον ἄδοντας γὰρ τοῦ μουσικοῦ Τίμωνος παρ' αὐτῷ και μέλος ἀνδρῶδες ἀρμολογμένου και συντόμως πρὸς θυμὸν διανιστῶντος τὸν ἀκούοντα, ἐκεῖνος οἷον ἔνθους ἐκ τοῦ μέλους γενόμενος ἀναστὰς ἦρε τὰ ὄπλα και ὤρμα πρὸς πόλεμον· μουσικαὶ γοῦν φωναὶ και αἱ ᾠδαὶ εἰσι διὰ μόνου τοῦ στόματος ἐναρμονίως ἀδόμεναι· τοῦτο γὰρ ὄρισταὶ ἡ ᾠδὴ· και τοῖς μὲν Ἑβραίοις οὐ διὰ στόματος μόνον οἱ πρὸς Θεὸν ἄδονται ὕμνοι, ἀλλὰ και δι' ὀργάνων, ὡς ὁ Δαυὶδ μαρτυρεῖ ἀλλαχοῦ· και ὁ Ἀμὼς (ν. 23) φησιν ἐκπροσώπου Θεοῦ πρὸς Ἰσραηλίτας· «μετάστησον ἀπ' ἐμοῦ ἤχον ᾠδῶν σου και ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι»· ἡμῖν δὲ πρὸς θεῖον ὕμνον οὐδὲν τι μουσικὸν παραλαμβάνεται ὄργανον, ἀλλὰ διὰ ζώσης μόνου φωνῆς ἐναρμονίου ἄδωμεν τῷ Θεῷ· πᾶσαι γὰρ σχεδὸν αἱ ᾠδαί, δι' ὧν ἱκανὸν ἀπαρτίζεται, ὕμνοι τυγχάνουσι και ἄσματα χαριστήρια ἀδόμενα πρὸς Θεόν.

Εὐθὺς οὖν ἡ πρώτη παρὰ τοῦ προφήτου Μωϋσέως συντίθεται, ὅτι τὸ τῶν Ἑβραίων γένος ἐξ Αἰγύπτου ἀναχωρήσαν προστάξει Θεοῦ και καταδιωκόμενον ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν διήλθεν ἀδρόχως τῇ ῥάβδῳ τμηθεῖσαν τῇ τοῦ Μωϋσέως· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐν ἐκείνῃ κατεποντίσθησαν διὰ τοῦ τμήματος διελθεῖν κἀκεῖνοι πειρώμενοι, αὐθις τοῦ Μωϋσέως τύφαντος τῇ ῥάβδῳ τὰ ὕδατα και ταῦτα συνάφαντος· διὰ γὰρ τὸ ὑπερβάλλον τοῦ θαύματος συνέθετο τὴν ᾠδὴν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ, ὡς ὁ Ἰώσηπος ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ (II 16. 4) φησί· ἦσαν γὰρ, ὡς εἶοικε, και παρ' ἐκείνοις μέτρων διαφοραὶ· και ταῦτα παρέδωκεν ἄδειν και τοῖς ἀνδράσι και ταῖς γυναῖξιν, ἐξήρχε δὲ τοῦ ὕμνου τῶν μὲν ἀνδρῶν αὐτὸς ὁ Μωϋσῆς, τῶν δὲ γυναικῶν ἡ αὐτοῦ ἀδελφὴ Μαριάμ ἀνακρουομένη τὸ τύμπανον· ὅτι δὲ ὕμνος αὕτη και ἄσμα ἐστίν, αὐτόθεν δῆλον, ἀρχομένη γὰρ, ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, φησιν (Ἐξόδ. ιε').

Ἡ δὲ γε δευτέρα τῇ βίβλῳ τοῦ Δευτερονομίου (λδ') (πρόσεχε οὐρανὸν και λαλήσω), ἐμπεριέχεται, περι ἧς μετὰ τὴν τῶν λοιπῶν ᾠδῶν ρηθήσεται. ἀπαριθμησιν, διατὶ περιλαμβάνεται ὡς ἐπίπαν ἐν τοῖς κανόσι παρὰ τῶν μελωδῶν.

Και ἡ τρίτη δὲ τῶν ᾠδῶν ὕμνος ἐστὶ πρὸς Θεὸν τῆς Ἄννης τῆς τὸν προφήτην Σαμουὴλ γειναμένης· ἡ στεῖρα οὐσα κἀνεῦθεν ὀδυνώμενη, ἐπεὶ μετὰ τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς ἀπῆλθε πρὸς τὴν Σηλώμ, ἐνθα ἦν ἡ τοῦ μαρτυρίου σκηνή, ἐδέετο τοῦ Θεοῦ δοῦναι αὐτῇ κοιλίας καρπὸν και ἠδολέσχει κατὰ τὴν δέησιν, ὡς και τῷ τότε ἀρχιερεὶ τῷ Ἥλῳ μεθύουσα δάξαι· ἀκουσθεῖσα δὲ παρὰ τοῦ Θεοῦ και συλλαβούσα και τεκοῦσα τὸν Σαμουὴλ και ἀναθεῖσα αὐτὸν τῷ Θεῷ ἠῤῥατο τὴν ᾠδὴν ταύτην (Βασιλειῶν Α' β'). (ἐστὲρῶθή ἡ καρδία μου ἐν Κυρίῳ), εὐχαριστοῦσα τῷ Κυρίῳ, ὅτι οὐ παρεῖθε τὴν δέησιν αὐτῆς, ἀλλ' ἔλυσε τὴν πύρωσιν τῆς μήτρας αὐτῆς και παρέσχε τέκνον αὐτῇ....

Και ἡ τετάρτη τῶν ᾠδῶν εἴρηται μὲν τῷ προφήτῃ Ἀβδακούμ· γέγραπται γὰρ ἐν τῇ βίβλῳ τῆς προφητείας αὐτοῦ (γ') (Κύριε εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου και ἐφοβήθην· κατενόησα τὰ ἔργα σου και ἐξέστην)· και αὕτη ἀνθομολόγησις ἐστὶ πρὸς Θεόν· προῖδων γὰρ ὁ προφήτης ἐκεῖνος τοῖς νοεροῖς ὀφθαλμοῖς τὴν τοῦ Κυρίου πρὸς ἡμᾶς συγκατάβασιν και τὴν σάρκωσιν, ἐφοβήθη φησί, και ἐξέστη....

Ἀλλὰ μὴν και ἡ πέμπτη ᾠδὴ τῷ Ἡσαΐα πεποιημένη και ἐν τῇ βίβλῳ τῆς προφητείας αὐτοῦ κειμένη (κς'. 9), περι τοῦ Χριστοῦ ἐστὶν ἡ προσαγόρευσις και ἀνθομολόγησις πρὸς αὐτὸν και πρὸς τὸν πατέρα προσεῦχῆ· ὅρα γὰρ οἷά φησιν «ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει· τὸ πνεῦμα μου Χριστὲ ὁ Θεός...»

Και ἡ ἕκτη δέησις ἐστὶ πρὸς Θεὸν και προφητεία περι τῆς ἀναστάσεως· γέγραπται δὲ τὰ τῆς ἱστορίας ἐν τῇ βίβλῳ Ἰωῆ τοῦ Προφήτου (δ'), δς ἀποσταλεῖς παρὰ Θεοῦ κηρύξει τῇ Νινευὶ τὴν καταστροφὴν και εἰδὼς τὸ μακρόθυμον τοῦ Θεοῦ και τὸ εὐδιάλλακτον... ἐβόησε πρὸς Θεὸν προσευχῆν ἅμα και ὕμνον ποιούμενος χαριστήρια· ὅρα γὰρ ἀρχόμενος τί φησί «ἐδόθησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου και εἰσήκουσέ μου....»

Ἡ μὲν τοι· ἐδόμη και ἡ ὀγδόη ᾠδαὶ αἰνός εἰσι πρὸς Θεὸν και ἐξομολόγησις, γέγραπται δὲ ἄμφω ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Δανιὴλ (γ')· (εὐλογητὸς εἰ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν και αἰνετὸν και δεδοξασμένον τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας... και... εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον, ὕμνεῖτε και ὑπερυψοῦτε αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας...)· Ὅσα μέντοι εἴρηται τοῖς παισὶν ἐν τῇ καμίνῳ ἐκεῖνα εἰς δύο ᾠδὰς εἴρηται, ἐδόμην λέγω και τὴν ὀγδόην· πρότερον μὲν γὰρ δι' ἐξομολόγησεως και κατακρίσεως ἑαυτῶν και ἀναμνήσεως τῶν τοῖς προπάτορσιν αὐτῶν ἐπηγγελμένων πρὸς τοῦ Θεοῦ εἰς ἔλεον αὐτόν, τοῦ ἔθνους ἐπεσπῶντο και ἑαυτῶν· εἶτα διατηρουμένους ἐκ τοῦ πυρὸς ἀδλαβεῖς κατανοοῦντες ἑαυτοὺς εἰς ὕμνον ἐτράπησαν χαριστήριον, πᾶσαν τὴν κτίσιν καλοῦντες εἰς εὐχαριστίαν αὐτοῖς συνεφάσασθαι δημιουργοῦ και οὕτω τῶν πάντων ἕνα δεικνύοντες τὸν παρ' αὐτῶν σεβόμενον Θεόν...

Και ἡ ἑνάτη δὲ τῶν ᾠδῶν ὕμνος ἐστὶν ἅπασα και αἶνος πρὸς τὸν Θεὸν και ἀνθομολόγησις· τὸ μὲν γὰρ ταύτης περι τῆς ἁγίας Παρθένου και Θεομήτορος ἦσθη ὅτι ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ τὴν ἀνάνδρον ταύτην κυοφορῶσαν εὐηγγελισάτο, τὸ δὲ περι τῆς προφητείας τοῦ Ζαχαρίου πεποίηται, ὅτε μετὰ τὴν περι τὸ τεκεῖν αὐτόν· υἱὸν ἀγγελικὴν πρόρρησιν και τὸν τῆς γλώττης αὐτοῦ δεσμὸν πεδηθείσης διὰ τὴν ἀπιστίαν τῶν ἀρχαγγελικῶν ρημάτων ὁ τῶν ἐν γεννητοῖς γυναικῶν ἀπάντων ὑπέρτερος ἐτέχθη αὐτῷ και τὰς τῆς γλώττης πέδας αὐτῷ διελύσατο, ὕμνον γὰρ κἀκεῖνος προσάγων Θεῷ και τὰ περι Σωτήρος Χριστοῦ και τὰ περι τοῦ παιδὸς προαγορεύων ἦγε τὸ ἄσμα Θεῷ, ὡς ἐν τῷ κατὰ Λουκᾶν Εὐαγγέλιῳ (α') περι ἀμφοῖν ἀναγγέλλεται. Αἱ μὲν οὖν

ὁκτώ τῶν ᾠδῶν ὕμνοι καὶ ᾠσματα πρὸς Θεὸν εἰσι καὶ ἀνθομολογήσεις, ἡ δευτέρα ᾠδὴ δὲ οὐ τοιαύτη, ἀλλὰ προμαρτυρία πρὸς Ἰουδαίους καὶ ἀνάμνησις τῶν εἰς αὐτοὺς εὐεργεσιῶν τοῦ Θεοῦ κακίας τε καὶ σκληρότητος καὶ τῶν εἰσέπειτα τούτοις διὰ τὴν εἰς Θεὸν ἀπιστίαν ἐκ δοξομανίας κκώσεων· ἡδὴ γὰρ γεγηρακότες Μωσσεὶ καὶ μέλλοντι τελευτᾶν ὁ κύριος ἔφη, ὡς ἐν τῇ Βίβλῳ τοῦ Δευτερονομίου (λα' 15) γέγραπται. Ἰδοὺ ἡγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου κάλεσον Ἰησοῦν καὶ στήτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐντελοσθε αὐτῷ· καὶ μετ' ὀλίγα καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν. Ἰδοὺ σὺ κοιμᾶ μετὰ τῶν πατέρων σου καὶ οὗτος ὁ λαὸς ἐκπορνεύσει ὀπίσω Θεῶν ἄλλοτρίων... καὶ ἐγκαταλείψω αὐτοὺς καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν καὶ ἔσται κατάθρονον καὶ ἐρήσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις, καὶ μετὰ τινὰ καὶ νῦν γράψατε τὰ ρήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης καὶ διδάξατε αὐτὰ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ ἐμβλαδίτε αὐτὰ εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηται μοι ἡ ᾠδὴ αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ· καὶ μετ' ὀλίγα· καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη κατὰ πρόσωπον αὐτῶν μαρτυροῦσα, καὶ μετὰ τινὰ (λβ') καὶ ἐλάλησε Μωϋσῆς εἰς τὰ ὦτα πᾶσις ἐκκλησίας Ἰσραὴλ τὰ ρήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης· πρόσθε οὐρανὸν καὶ τὰ ἐξῆς.

Ὡς γοῦν εἴρηται, οὐχὶ ᾠσμὰ ἐστὶν εἰς Θεόν, ἡ ᾠδὴ αὕτη, ἀλλὰ προμαρτυρία καὶ ἔλεγχος, διὸ καὶ ὡς ἐπίπικον παραλαμβάνεται παρὰ τῶν μελωδῶν ὡς οὐχ ὕμνον, διότι γοῦν ὄλωσ συντέτακται· ταῖς ᾠδαῖς, ἐπεὶ οὐχ ὕμνος ἐστὶ πρὸς Θεόν, ἀλλὰ προμαρτυρία καὶ ἀπειλή· εἶποι δὲ τις, ὅτι ὡς ᾠδὴ ἐν τῇ Βίβλῳ τοῦ Δευτερονομίου κλούμενον τὸ σύνταγμα τοῦτο, καθὼς γέγραπται, ταῖς ἄλλαις ᾠδαῖς συνηριθμηται· διατι δὲ ὄλωσ ᾠδὴ ἡ προμαρτυρία ὠνόμασται; καὶ λέγομεν, ὅτι ἡ ᾠδὴ ἐκ τῆς ἀοιδῆς παράγεται τε καὶ γίνεται κατὰ κρᾶσιν του α ο εἰς ω μέγα διὸ καὶ τὸ ι ἔχει προγεγραμμένον ἀοιδῆ δὲ λέγεται μὲν καὶ ἡ μελωδία καὶ ὁ ὕμνος, λέγεται δὲ καὶ ἡ τραγωδία· τραγωδία δὲ τὰ θρηνώδη μέλη εἰσὶν ὅθεν καὶ τὰ τοιαῦτα ποιήματα τραγωδαί· καλοῦνται καὶ οἱ τούτων ποιηταὶ τραγωδοί· ὡς γοῦν προκήρυξις κακῶν τοῖς Ἰσραηλίταις ἐπαχθησομένων, ἃ τραγωδοποιοῦσιν, εἰκότως ἂν λέγοιτο ἀοιδῆ καὶ κατὰ κρᾶσιν ᾠδὴ· πῶς δὲ εἴρηται τῷ Θεῷ διδάξατε...

Διατί ἑννέα ᾠδαί;

Ἐννέα δ' εἰσὶν αἱ ᾠδαί ὅτι τῆς ἐν οὐρανοῖς Ἱεραρχίας καὶ ὕμνων καὶ ἐγκαθῆσθαι γινόμενῃ εἰκὼν ἐστὶν ὡςπερ γοῦν ἐν τοῖς οὐρανοῖς κατὰ τὸν πολλὸν τὰ θεῖα Διονύσιον (περὶ οὐρανοῦ Ἱεραρχίας c. vi κ. vii) ἑννέα τῶν ἀγγελικῶν ταγμάτων ὄντων, ὧν ἡμῖν· τέως αἱ κλήσεις ἐγνωσθησαν· εἰσι γὰρ κατὰ τὸν μέγαν Παῦλον καὶ ἕτερα, καθὼς ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους (α'. 21) φησί· ὁ Σαράχ δὲ λέγει περὶ Θεοῦ, τὰ δὲ πλείονα τῶν ἔργων αὐτοῦ εἰσὶν ἐν ἀποκρύφιοις· ὡςπερ οὖν, ἵνα πάλιν ἐρῶ τὰ αὐτὸ, ἑννέα ταγμάτων ὄντων, ἕκαστον

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἐορθεῖα	Ἦχοι
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	6	Τῶν Θεοφανείων	Τῶν Θεοφανείων	—	—
	13	Κυρ. μ. τὰ Φῶτα	Κυρ. μ. τὰ Φῶτα	I'	βαρὸν
	20	» IB' Λουκᾶ (Δεσφῶν)	» Αγ. Εὐθυμίου	IA'	πλ.δ'
27	» IA' Λουκᾶ (Τυφλοῦ)	» Αγ. Χρυσοστόμ.	A'	α'	

ἴδιον ὕμνον ἐκτελεῖ, οὕτω καὶ ἐπὶ γῆς ἑννέα τοῖς πατράσιν αἱ ᾠδαί, ὡς καὶ τῶν ἐγκαθῆσθαι τὸ θεῖον ὕμνον τῶν τὴν ἑννάδα τυπούντων τῶν τάξεων τῶν ἀγγελικῶν· εἶποι δὲ τις καὶ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον τῆς ἁγίας Τριάδος τύπον εἶναι συμβολικῶς καὶ εἰς τιμὴν αὐτῆς ὀρισθῆναι· παρὰ τῶν πατέρων ἀνεκαθεν· οἱ γὰρ ἀριθμητικοὶ τοῦ ἀριθμοῦ πάντας εἰς ἀρτίους διαιροῦσι καὶ περιττοὺς, ἀρτίους μὲν καλοῦντες τοὺς εἰς δύο μοίρας διαιρουμένους ἰσομερεῖς μέχρι μονάδος κατιούσας· περιττοὺς δὲ τοὺς εἰς δύο τοιαύτας μοίρας διαιρεῖσθαι μὴ πεφυκότας· ὑποδιαιροῦσι δ' αὖθις τοὺς περιττοὺς, καὶ τοὺς μὲν πρώτους, τοὺς δὲ μέσους, τοὺς δὲ συνθέτους κατονομάζουσι· μέσοι δ' εἰσὶν οἱ μήτε δυσὶν ἢ πλείοσι μετρούμενοι ἀριθμοί, ἀλλ' ἐνὶ μόνῳ ἀριθμῷ· μόνῃ γὰρ τριάδι συνίστανται· τρισσάκις γὰρ τὰ τρία εἰπὼν τὸν ἑννατον συναΐξαις ἂν ἀριθμὸν· ὡς γοῦν τριπλῆν ἔχοντα τριάδα τὸν ἀριθμὸν τοῦτον καὶ δι' αὐτῆς συνιστάμενον εἰς ὕμνον τῆς ἁγίας Τριάδος τοῦτον ἀπέταξαν· ὡς γὰρ ὁ μέγας ἐν θεολόγοις Γρηγόριος τὴν τοῦ Πάσχα κλήσιν τριπλασιάσας εἰς τιμὴν τῆς Τριάδος, οὕτω καὶ οἱ τὰς ᾠδᾶς εἰς ἑννέα συντάξαντες τὸν τριπλασιασμὸν τῆς τριάδος, ἐξ' οὐπερ ὁ ἑννέα συνίσταται εἰς τιμὴν εἶναι τῆς Τριάδος, κεκρίκται· δι' ὃ καὶ τὰς ᾠδᾶς εἰς τοῦτον τὸν ἀριθμὸν περιέστησαν. Δοιπὸν... ἐστὶν εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν εἰρμῶν. Εἰρμὸς λέγεται καὶ ἀκόλουθος καὶ ἡ πρὸς τὸν προηγούμενον ἐπαναδρομὴ τε καὶ σύνοψις· ὅθεν λέγομεν, ὅτι καθ' εἰρμὸν ὁ λόγος προβαίνει ἀκολούθως, δηλαδὴ καὶ τῆς προλαβούσης ἐννοίας ἐχόμενος· τὰ γοῦν προτεταγμένα ἐφ' ἑκάστης τῶν ᾠδῶν ᾠσματα εἰρμοὶ λέγονται, ὡς ἀκολουθῆσαν τινὰ καὶ τάξιν μέλους καὶ ἁρμονίαν διδόντα τοῖς μετ' αὐτὰ· πρὸς γὰρ τὸ τοῦ εἰρμοῦ μέλος κἀκεῖνα ρυθμίζονται· ἡ ὅτι συνείρει καὶ συμπλέκει ἑαυτῷ κατὰ μέλος ὁ εἰρμὸς τὰ τροπάρια.

Τὰ δὲ καλούμενα τροπάρια ὡς πρὸς τοὺς εἰρμούς τρεπόμενα καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ μέλους πρὸς ἐκεῖνους ποιούμενα. ἡ καὶ ὡς τρέποντα τὴν φωνὴν τῶν ἀδόντων πρὸς τὸ μέλος καὶ τὸν ρυθμὸν τῶν ᾠδῶν· εἰ μὴ γὰρ οὕτως, οὐκ εὐρυθμον ἔσται τὸ μέλος, ἀλλ' ἀνάρμοστον φώνημα».

Ἄρχιμ. Δωρ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΟΡΤΟΛΟΓΙΟΝ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

(Αἱ Κυριώταται εορταὶ τοῦ πρώτου δεκαπενθήμερου)

1. Ἡ εορτὴ τῆς *Περιτομῆς τοῦ Κυρίου* δὲν εἶνε ἀρχαιότερα τοῦ δ' αἰῶνος, ἢ 1η δὲ Ἰανουαρίου ἐθεωρεῖτο ἢ 8η ἡμέρα ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτοῦ. Ἡ περιτομὴ κατεστάθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ εἰς μαρτύριον τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀβραάμ διαθήκης, ἐντεῦθεν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ἐκαλοῦντο καὶ «οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς», καὶ μετωνυμικῶς «ἡ περιτομὴ». Τὴν περιτομὴν ἀντικατέστησεν ἐν τῇ Κ.Δ. τὸ Βάπτισμα.

Ἡ πρώτη Ἰανουαρίου ὁρίσθη ὡς *ἀρχὴ τοῦ νέου πολιτικοῦ ἔτους* ἐπὶ Ἰουλίῳ Καίσαρος, ἐνῶ τὴν ἔναρξιν ἐκάστου νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους σημειοῖ ἡ 1 Σεπτεμβρίου ἀπὸ τοῦ δ' αἰῶνος, ὅτε ἤρξατο ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀρίθμησις τῶν ἔτων κατ' Ἰνδίκτους, ὧν ἐκάστη περιλαμβάνει μίαν δεκαπενταεσίαν.

Ἡ *Ἁγίος Βασίλειος* (329—379) ἐγεννήθη ἐν Καισαρείᾳ τῆς Καππαδοκίας, ἀνετράφη ὑπὸ τῆς εὐσεβεστάτης μάμης του Μακρίνης, ἐσπούδασεν ἐν ταῖς ἐθνικαῖς σχολαῖς μετὰ τοῦ ἐπιστηθίου φίλου του Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐβαπτίσθη μετὰ τὰς σπουδὰς του καὶ ἀπεσύρθη εἰς ἐρημικὴν ζωὴν, ἐχειροτονήθη δὲ εἰς πρεσβύτερον τῷ 364. Εὐρυτάτη ὑπῆρξεν ἡ κοινωνικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ δρασίς του. Πρόαχθεῖς εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Καισαρείας ἠγωνίζετο διαρκῶς κατὰ τοῦ ἀρειανισμοῦ, μετὰ καταπληκτικῆς δὲ παρηρησίας ὀντέστη καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἰσχυρῶν τῆς ἐποχῆς προσεστώτων ἀρειανῶν. Ἐγένετο ἰδρυτὴς καὶ συντηρητὴς συμπλέγματος φιλανθρωπικῶν καταστημάτων ἀποτελεσάντων ὀλόκληρον σχεδὸν πόλιν. Συνέταξε κανόνας τοῦ μοναστικοῦ βίου καὶ συνέταμε τὴν λειτουργίαν τοῦ ἁγ. Ἰακώβου, φέρουσαν ἔκτοτε τὸ ὄνομά του. Συνέγραψεν ἱκανὰ συγγράμματα, ὅτε δ' ἀπέθανε, τὸ σκῆνος του, κατὰ τοὺς δυτικούς συγγραφεῖς, μετεκομίσθη εἰς Φλάνδραν τῷ 1099· ἡ κἀρα αὐτοῦ κατὰ τὸν Ἰωάννην Κομνηνὸν ἐτηρεῖτο ἐν τῇ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Λαύρᾳ τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου, τῷ δὲ 1820 ὁ διάκονος Ζωσιμᾶς εἶδεν αὐτὴν ἐν τῇ ἐν Κων)πόλει μονῇ τῆς Παναχράντου. Ἡ χεὶρ του φέρεται σὺζομένη ἐν Βενετίᾳ.

6. Τὰ *Ἁγία Θεοφάνεια* ἐκαλοῦντο ἀρχῆθεν ἡ *Ἐπιφάνεια* τοῦ Κυρίου, διότι κατὰ τὴν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ βάπτισιν αὐτοῦ ἐπεφάνη τῷ κόσμῳ ὁ ἀγαπητὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. *Θεοφάνεια* δ' ἔπειτα ἀπεκλήθη ὡς φανέρωσις τῆς Ἁγ. Τριάδος. Ἐν τῇ Δύσει ἐδικαιολογοῦν τὴν ὀνομασίαν τῆς *Ἐπιφανείας* ἐκ τοῦ ὅτι δῆθεν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐπεφάνη ὁ ἀστήρ εἰς τοὺς μάγους, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Κύπρῳ καὶ πιθανῶς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἡ βάπτισις καὶ ἡ γέννησις τοῦ Κυρίου ἐωρτάζοντο συγχρόνως τῇ 6 Ἰανουαρίου. Διὰ τοῦτο ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἡ εορτὴ αὕτη ἐθεωρεῖτο κατὰ σημασίαν ἢ δευτέρᾳ μετὰ τὸ Πάσχα καὶ ἐωρτάζετο πανηγυρικώτατα.

7. Τῇ ἐπομένῃ τῆς εορτῆς τῶν Θεοφανείων εορτάζεται ἡ *Σύναξις Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου*, ὡς ἀμέσως σχετιζομένου πρὸς τὸ βάπτισμα τοῦ Σωτήρος. Τὸ σῶμα τοῦ Βαπτιστοῦ, ἀκέφαλον, ἐτάφη, κατὰ τὴν παράδοσιν, ἐν τῇ Σαμαρειτικῇ πόλει Σεβαστείᾳ. Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκάς, διαβαίνων διὰ Σεβαστείας εἰς Ἀντιοχείαν καὶ ἀξιῶσας νὰ

παραλάβῃ καὶ τὸ σκῆνος τοῦ Βαπτιστοῦ, ἐκαλύθη ὑπὸ τῶν κατοίκων, ἠρκέσθη δ' ὡς ἐκ τούτου νὰ λάβῃ μόνην τὴν δεξιὰν χεῖρα. Τῷ 953 κατὰ τὴν ὑπὸ τῶν Τούρκων κατάληψιν τῆς Ἀντιοχείας ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου ὁ διάκονος Ἰῶβ περιέσωσε τὸ λείψανον τῆς δεξιᾶς χειρὸς εἰς Χαλκηδόνα, ὁπόθεν μετηνέχθη τοῦτο εἰς Κων)πολιν. Ρῶσος προσκυνητὴς τοῦ 17 αἰ. ἀναφέρει ὅτι ἡ δεξιὰ τοῦ Προδρόμου ἐτηρεῖτο ἐν τοῖς βασιλικαῖς ἀνακτόροις Κων)πόλεως τῷ 1200· ἄλλος δ' ἐπ' ἴσης Ρῶσος προσκυνητὴς τοῦ 18 αἰ. μαρτυρεῖ ὅτι εἶδε ταύτην μὲν ἐν τῇ μονῇ τῆς Περιβλέπτου ἐν Κων)πόλει, τὴν δὲ ἀριστερὰν ἐν τῇ παρὰ τὸν Ἰορδάνην ὁμωνύμῳ μονῇ. Ὁ Νικόδημος λέγει ὅτι σήμερον ἡ δεξιὰ τοῦ Προδρόμου σώζεται ἐν τῇ ἐν Ἄθῳ μονῇ τοῦ ἁγ. Διονυσίου.

† FRANK THOMAS

Ἡ *Γενεὴ καὶ μετ' αὐτῆς ὀλόκληρος ἡ Ἑλβετία* πειθεῖ ἀπὸ τινος διὰ τὸν πρόωρον θάνατον τοῦ μεγάλου αὐτῆς Ἱεροκήρυκος Frank Thomas.

Ὁ F. T. ἐγεννήθη τῷ 1832, ἔτυχε δὲ σπουδαίας φιλοσοφικῆς καὶ θεολογικῆς μορφώσεως, εἰς ἣν οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε τὸ περιβάλλον τοῦ πατρικοῦ οἴκου, οὐτις προῖστατο καλὸς ἱερεὺς. Ὁ μέγας Frommel ἦτο ἐκεῖνος ὅστις ἔδωσε κυρίως τὴν ὄψιν τῆς μετέπειτα εὐαγγελιστικῆς δράσεως εἰς τὸν νέον F. T. Ἀπὸ τοῦ 1837 εἰργάσθη ὡς Πάστορ εἰς διάφορα μικρὰ μέρη τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ἑλβετίας. Ταχέως δὲ (1891) ἡ φήμη αὐτοῦ τὸν ἔφερον εἰς Γενεύην, ἡ ὁποία κατέστη τὸ κέντρον τῆς κυρίως δράσεως αὐτοῦ. Ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Μαγδαληνῆς ἐν Γενεύῃ συνεκέντρον μέχρις ἀσφύξιας ἀκρατήριον ἀφωσιωμένον ἐκ πεποιθήσεως εἰς τοὺς λόγους τοῦ ἐμπνευσμένου ἱεροκήρυκος. Ὁ F. T. δὲν ἐκήρυττεν, ὠμίλει. Αἱ ὀμιλίαι του εἰχόν τι τὸ ἐξαιρετικόν· ἦσαν ἀπλαῖ ὀμιλίαι, ἀλλ' ἐν ταύτῳ δυναταὶ καὶ ρεαλιστικάι. Ἀπὸ τοῦ 1896 ἠναγκάσθη νὰ ἀναζητήσῃ νέον κέντρον, διότι ὁ χώρος ἦτο μικρὸς, ἔκτοτε δὲ μέχρι τοῦ θανάτου του τὸ περίφημον Victoria Hall ἀπετέλει τὸν τόπον τῆς συγκεντρώσεως ἀπειρῶν πλήθους ἐξ ὅλων τῶν τάξεων τὸ ὁποῖον προσήρχετο ἀνελλιπῶς καὶ μετὰ φανατισμοῦ διὰ νὰ ἀκούσῃ τὸν προσφιλεῖ διδάσκαλον.

Ἡ ἀποκτηθεῖσα φήμη καὶ δόξα δὲν τὸν μετέβαλον ἦτο μέχρι τέλους ἀτλοῦς, ταπεινὸς καὶ ἐπιεικὴς πρὸς τοὺς ἀμφιβάλλοντας, καὶ ἀντὶ νὰ τοὺς κατακρίνη συγκατέβαινε κατὰ τὸ ὑπόδειγμα καὶ τὴν ἐντολὴν τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου πρὸς τὴν ἀδυναμίαν των, τοῦτο δ' ἀκριβῶς τὸν καθίστα ἔτι περισσότερον δυνατόν καὶ ἐπιβλητικόν. Μεγάλην σπουδαιότητα εἶδεν ὁ F. T. εἰς τὰς βιβλικὰς ομάδας τῶν λαϊκῶν, αἵτινες ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν του καὶ ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ Εὐαγγελίου ἠσυχολοῦντο εἰς τὴν μελέτην, ἐρευνᾶν καὶ λύσω σπου-

δαίων θρησκευτικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων. Ἡ ἐσωτερικὴ ἱεραποστολὴ καὶ τὸ ἔργον τῶν Διακομισσῶν ἀπασχόλει τὸ ἐπίλοιπον μέρος τοῦ χρόνου του. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου περιώδευσε συνεχῶς ἐπ' εὐαγγελικῆ διδασκαλίᾳ, μετὰ δὲ τὸ πέρασ αὐτοῦ ἀνέλαβε μακροτέρας ἀποδημίας μέχρι καὶ τῆς Ἀμερικῆς διὰ τὸ ἔργον τοῦ Εὐαγγελίου.

Ἀλλεπάλληλα οικογενειακὰ δυστυχήματα καὶ συνεχῆς καὶ ἐπίπονος ἐργασία ἐκλόμισαν τὴν ὑγείαν του, τὴν 18ην δ' Αὐγούστου παρέδωκε τὸ πνεῦμα πρὸς τὸν Κύριον ἐν Ragaῖ τῆς Ἑλβετίας. Τὸν θάνατόν του ἐθρήνησεν ἡ πιστὴ σύντροφος τοῦ βίου του, τὰ τέκνα του, ἐξ ὧν δύο ἱερεῖς, καὶ ὀλόκληρος ἡ Ἑλβετικὴ κοινωνία. Ἡ ἐκφορά του ἐγένετο πάνδημος ἐκ τοῦ Victoria Hall τῆς Γενεύης, ὀλόκληρος δ' ἡ πόλις μετέσχε τοῦ ἐπὶ τῷ θανάτῳ του πένθους.

Ἐκ τῶν ἔργων του ἀξία περισσοτέρας μνείας εἶναι τὰ, «Πρὸς τὴν πίστιν», «Προκαταλήψεις τῆς χθὲς καὶ τῆς σήμερον», «Ἡ ζωὴ ἐν Χριστῷ», «Ὁ πόνος», Σειρὰ ὀλόκληρος κηρυγμάτων ὑπὸ τὸν τίτλον «Καλὴ εἶδησις», καὶ ἄλλα.

ΕΙΡΗΝΗ ΑΜΙΑΚΑ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΥ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ Τύπος.

Τινὲς τῶν καθημερινῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Χριστουγέννων ἐδημοσίευσαν ἐποικοδομητικώτατα ἐόρτια ἄρθρα ἐξαιρῶντα τὴν μεγίστην διὰ τὴν ἀνθρωπότητα σημασίαν τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, φρονηματίζοντα τὸ ἀναγνωστικόν των κοινὸν καὶ ὑψοῦντα αὐτὸ εἰς τὴν σφαιραν τῶν μεγάλων καὶ ὑψηλῶν καὶ ὠραίων ἰδανικῶν, ἀνευ τῶν ὁποίων στερεῖται πάσης ἀξίας καὶ ἡ ἀτομικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ καὶ ἡ ἐθνικὴ καὶ ἡ τῆς καθ' ὅλου ἀνθρωπότητος ζωὴ. Ὡς δὲ οὐχ ἅπαξ ἐπεκρίθησαν ἄλλοτε ἀπὸ τῶν στήλων τούτων ἄρθρα ἐπὶ μεγάλας ἐορταῖς ἐπίκαιρα εἴτε πρωτότυπα, εἴτε ἐκ μεταφράσεων, δημοσιογραφικῶν ἀνικάνων νὰ ἀρθῶσιν ὑπὲρ τὴν ὕλην, καθῆκαν ἡμῶν θεωροῦμεν σήμερον μετὰ πολλῆς τῆς εὐχαριστήσεως νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα τὴν θετικὴν ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων συμβολὴν τῶν ἐν λόγῳ δημοσιογραφικῶν ὀργάνων εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἀποτελοῦσαν μεγάλην ἐθνικὴν ὑπηρεσίαν. Διότι ὅσον ἀνυπολόγιστος εἶναι ἡ βλάβη, τὴν ὁποίαν προξενοῦσιν εἰς τὸ ἑλληνικὸν σύνολον δημοσιεύματα ἀνακόπτοντα καὶ δηλητηριάζοντα τὰς ὑψηλοτέρας τοῦ λαοῦ ροπὰς καὶ ἐφέσεις, τόσοον εὐεργετικὰ ἀποβαίνουσι τὰ διδάγματα μιᾶς πεφωτισμένης δημοσιογραφίας,

ἐμφορουμένης ὑπὸ ἰδεωδῶν οἰκοδομούντων τὰ ἄτομα καὶ τοὺς λαοὺς.

Οἱ Ἕλληνες ἐργάται.

Κατὰ τὰ ἐπ' ἐσχάτων τελεσθέντα ἐν Πειραιεὶ ἐγκαίρως τοῦ αὐτοῦ ἐκδοτικοῦ ἐργατικοῦ συνεταιρισμοῦ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ διαπιστωθῇ διὰ πολλοστήν φοράν ὅτι ὁ Ἕλλην ἐργάτης ἐλάχιστος εἶνε πρὸς τὸν κομμουνισμὸν ἐπιρρεπής, ὅσοι δὲ ἐμφανίζονται εἰς τὸ ἄκρον ἀριστερόν τῆς Ἑλληνικῆς ἐργατικῆς παρατάξεως εἶνε θύματα ἐκμεταλλεῶν διὰ νὰ δικαιολογηθῇ ἡ ἐκ Μόσχας τροφοδοσίᾳ των. Τὰ μέλη τοῦ ἐν λόγῳ συνεταιρισμοῦ ἐν τῷ ἰδίῳ των ὀργάνῳ ἀρνοῦνται διαρρήδην ὅτι πρόσκεινται πρὸς τὴν λευικὴν ἰδεολογίαν ἀποτελοῦντες παράσιτα τῆς κοινωνίας, διὰ τοῦτο δὲ καὶ εἶνε ἀξιοί πάσης προσοχῆς καὶ ὑποστηρίξεως ὑπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ὑπὸ τοῦ κράτους.

Ὑστερόβουλος ἀνακάλυψις.

Ὁ ἐν Ἀγγλίᾳ ἀντιπροσωπεύων τὸν Ἀγ. Πάπαν Ρώμης σεβ. καρδινάλιος Bourne ἐπὶ τῇ πρό τιμος καὶ ἐν Μεγ. Βρετανίᾳ ἐορτασθεῖσις ἐπετείῳ τῆς ἀνακωχῆς τοῦ μεγάλου πολέμου ἐν κηρύγματι αὐτοῦ ἀπεκάλυψε τὰ μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς συγχρόνου ἱστορίας φιλοσοφούντων ὅπως ἠγνοημένα πραγματικὰ αἷτια τοῦ πολέμου τούτου. Καὶ εἶνε ταῦτα—ἐδήλωσα ὁ σεβ. Bourne—τὸ σχίσμα τοῦ Φωτίου καὶ τὸ κίνημα τῆς Μεταρρυθμίσεως. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη ἐξέινε σπουδαίως τὸν κόσμον, τὸ ὄντιμον ὅμως τῆς ἀποκαλύψεώς της πονηρῶς ὑπὸ πολλῶν ἠρμηνεύθη. Τὸ γεγονός, ὅπως δήποτε, τῆς κατὰ τὸν πόλεμον καὶ μετ' αὐτὸν στενῆς συνεργασίας τοῦ ὀρθοδόξου καὶ τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου πρὸς θρησκευτικὴν συνεννόησιν καὶ πρὸς ἐμπέδωσιν εἰρηνευτικοῦ φρονήματος ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀποφυγῆς παρομοίων πολέμων φαίνεται ἀποτελοῦν συμπτωματικωτάτην ἐκδήλωσιν τύψεων συνειδήσεως τῶν ὀρθοδόξων καὶ τῶν διαμαρτυρομένων ἐφ' οἷς καὶ ὁ Φώτιος κατὰ τὸν θ' αἰῶνα καὶ ὁ Λούθηρος κατὰ τὸν 15'. διέπραξαν πρὸς πειρασκίαν τοῦ παγκοσμίου πολέμου τοῦ αἰῶνος τοῦ εἰκοστοῦ· δὲν εἶνε δὲ ἀπίθανον ἀμφότεροι αἱ ἀπόγονοι τῶν αἰτίων τοῦ πολέμου τούτου σύγχρονοι παρατάξεις, χειροκρατούμεναι ἐν ταπεινῶφρονι ἐπὶ τῇ ἐνοχῇ τῶν ἐγκληματισάντων προπατόρων των συντριβῆ, νὰ βαδίσωσι πρὸς τὸ Βατικανὸν ἐν οὐ βραχεὶ χρόνῳ καὶ νὰ «ἐνωθῶσιν» ὑπὸ τύπον ὑποταγῆς πρὸς τὴν Ρωμαϊκὴν Ἐκκλησίαν ἵνα ὀριστικῶς ἐκκοπῇ κατὰ τὸ μέλλον ὀλόκληρον πᾶσα ἀφορμὴ συμφωρῶν τηλικούτων.

Καὶ τὸ κωμικώτερον.

Καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ στήλῃ ταύτῃ ἐσημειώσαμεν τὴν δυσφορίαν τῶν μπολσεβικῶν διὰ τὸ ἀτελεσφόρητον

τῆς κολοσσιαίας ἀντιθρησκευτικῆς προπαγάνδας, διότι τὰ ἀποτελέσματα τοῦ κηρύγματος τῆς ἀθείας οὐ δὲ κατ' ἐλάχιστον ἰσοφαρίζουσι τοὺς ὑπὲρ διαδόσεως αὐτῆς καταβαλλομένους μόχθους. Ἦδη πληροφοροῦμεθα ὅτι πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς προπαγάνδας ταύτης ἀπεφασίσθη νὰ τεθῆ ὁ ἀντίθεος καὶ ἀντιχριστιανικὸς ἀγὼν «ἐπὶ καθαρῶς ἐπιστημονικῶν βάσεων», ἀνοίγει δὲ τὰς πύλας τοῦ ἐν Μόσχα «εἰδικόν»... Πανεπιστήμιον, ἐν τῷ ὁποίῳ ὡς καθηγῆται τῆς ἐπιστημονικῆς ἀθείας προωρίσθησαν τὸ ἄνθος τοῦ σοβιετικοῦ ἀθέου Ὀλύμπου: ὁ διαβόητος ἐπίτροπος τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως Λουνατσάρσκη, καὶ ἄλλα τινὰ ἐπιφανῆ, φαίνεται, πρόσωπα τῆς ἀντιθέου σοβιετικῆς πινακοθήκης. Μετὰ πάροδον τοσοῦτων αἰώνων ἐπέστη, τέλος, ἡ στιγμή νὰ ἀκούσωμεν καὶ μίαν «ἐπιστημονικὴν» ἀπόδειξιν ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός, ἀφοῦ οὐδὲ μία ἄλλη κατωρθώθη νὰ ἐπινοηθῆ μέχρι τοῦδε. Καὶ τὴν ἀναμένομεν ἀπὸ τὸ νέον τοῦτο Πανεπιστήμιον.

Ἐπίκαιρος διδαχή.

Ὁ δικτάτωρ τῆς Ἰταλίας ἐν τῷ μέσῳ τῶν μυρίων καὶ σπουδαίων αὐτοῦ ἀσχολιῶν δὲν ἀπαξιοῖ νὰ θεωρῆ ὡς ἐξ ἴσου σημαντικὴν πρὸς τὸ ἔθνος του ὑπηρεσίαν τὴν συγγραφὴν καὶ δημοσίευσιν ἄρθρων περὶ ἐπικαίρων κοινωνικῶν ζητημάτων. Οὕτω τελευταίως ἐν ἄρθρῳ του μακρῷ περὶ οἰκογενείας ἀναπτύσσει σκέψεις ὑγιεῖς περὶ μονογαμίας, οἰκογενείας καὶ διαζυγίου, ἀξίας εὐρείας, πράγματι, διαδόσεως ἐν ἐποχῇ, ἣτις χαρακτηρίζεται ὡς καταλυτικὴ καὶ τῆς ἀξίας τοῦ πάναρχαίου καὶ ἀπὸ πάσης ἐπόψεως ὑγιεστάτου οἰκογενειακοῦ θεσμοῦ. Τὸν θεσμὸν τοῦτον ἐπληξεν εἰς τὰ κείρια ὁ σημερινὸς μπόλσεβισμὸς, εἶνε δὲ γνωστὰ τὰ ἐπακολουθήσαντα ἐκ τῆς ρωσοκομμουνιστικῆς γαμικῆς νομοθεσίας ἀποτελέσματα διὰ τὸν ρωσικὸν λαόν. Ἄλλ' ὁ Μουσαλίνη δὲν ὑπεραμύνεται τῆς οἰκογενείας ἀπλῶς, ἀλλ' ὑπὸ ταύτην ἐννοεῖ μάλιστα τὴν πολυμελῆ, τὴν πολύτεκνον οἰκογένειαν, διότι «ὅσον μεγαλειτέρα εἶνε ἡ οἰκογένεια, τόσοον ζωτικώτερον διαπλάσσονται ψυχικῶς τὰ τέκνα», κηρύσσεται δὲ ἀπολύτως κατὰ τοῦ διαζυγίου, διότι τοῦτο, ἐξασθενίζον τοὺς οἰκογενειακοὺς δεσμούς, εἶνε κακὸν καὶ διὰ τὰ τέκνα καὶ διὰ τὴν πολιτείαν. «Οἱ συνερχόμενοι εἰς γάμον πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν ὅτι συννοοῦνται διὰ παντός· μετὰ αὐτὴν τὴν ἀρχὴν καθιερωμένην τὸ δυνατόν τῆς ἐπιθυμίας πρὸς διαζυγίου ἀποκλείεται. Ἀντιθέτως, εἴαν ὑπάρχη καθιερωμένος τρόπος διαζυγίου, ἡ ζωὴ τῶν συζύγων ὑποκεῖται εἰς παντοίας ἀπειλᾶς.»

Τὸ πνεῦμα τῆς ὕλης.

Ἐγνωσθῆ δὲ τὴν στατιστικὴν τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1927 κληροδοτηθέντων ἐν Ἀμερικῇ ὑπὲρ διαφόρων σκοπῶν

ἀναφέρει ὡς συνολικὸν μὲν ποσὸν 2.200.000 000 δολλάρια, ὅτι δὲ τὸ ἥμισυ αὐτοῦ οἱ κατὰ τὸ ἐν λόγῳ ἔτος ἀποθανόντες διαθέτει διέθεσαν εἰς θρησκευτικοὺς σκοποὺς. Εἶνε πασίγνωστον μετὰ πόσης ὁρμῆς θηρεύεται ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ τὸ χρήμα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνωτέρω στατιστικὴ μετὰ πολλῆς εὐγλωττίας ὁμιλεῖ ὁποίους σκοποὺς κυρίως ἐξυπηρετεῖ ὁ πλοῦτος. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς χώρας ἐκείνης, οὕτω ἐπικουρομένη ὑπὸ τῶν πλουσίων τῆς τέκνων, οὐ μόνον αὐτὴ εὐρίσκειται εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς τῆς, ἀλλὰ καὶ εὐεργετεῖ τὴν κοινωνίαν μετὰ γνώσεως καὶ συνέσεως ἀνταξίας τοῦ ὑψηλοῦ τῆς ἐν αὐτῇ ἐπιπέδου.

Διὰ μυριστὴν φορᾶν.

Ὁ τέως ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν τῆς Μεγ. Βρετανίας σὲρ Ρόμπερτ Χόρν ἐν προσφάτῳ ἄρθρῳ του ἀποδεικνύει ἐκ πολυμερῶν ἰδικῶν του ἐπὶ τόπου μελετῶν ἀνὰ τὰς διαφόρους χώρας τὸ σφαιερὸν τοῦ σοσιαλιστικοῦ δόγματος ὅτι πᾶσαι τῆς ὁμαδικῆς ζωῆς αἱ λειτουργίαι πρέπει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ κράτους, ἀπαγορευομένης ἐξ ὁλοκλήρου πάσης ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως χάριν τῆς λαϊκῆς εὐημερίας. Ἀλλὰ τὸ δόγμα τοῦτο εἶνε ἤδη ἀποκεκρηγμένον πολλαπλασίως ὑπὸ τῆς λογικῆς, τῆς ψυχολογίας καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς, καὶ δὲν ἀπαιτεῖται κόπος πολὺς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἀουστάτου του. Ὅπως δὴποτε δὲν εἶνε καὶ ὅλως ἀνωφελὴς ὁ κόπος τοῦ τέως ὑπουργοῦ ἂν πρόκειται τὰ ἐπιχειρήματά του νὰ ἀσκήσουν ἐπιρροὴν ἐπὶ μερικῶν πεισμώνων, οἱ ὅποιοι βύουσι ἀκόμη τὰ ὅσα εἰς τὴν φωνὴν τῆς πραγματικότητος.

Πολιτικὸς περὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως κ. Μπάλντουϊν παρευρεθεὶς κατὰ τὴν ἐτησίαν Συνέλευσιν τῆς Βρεττανικῆς Βιβλικῆς Ἑταιρίας, ἐξεφώνησε λόγον, ἐν ᾧ εἶπε καὶ τὰ βαρυσήμαντα τάδε:

«Ἡ Ἁγία Γραφὴ εἰσέδυσεν εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν σκέψιν τοῦ λαοῦ μας κατὰ τὴν ΙΣ' ἑκατοταετηρίδα καὶ μετεμόρφωσε τὴν καθημερινὴν του πείραν, ἐπέτελεσε δὲ τοῦτο οὐ μόνον διὰ τῆς ἐξόχου ποιότητος τῆς φιλολογίας τῆς, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ ἐπιπνεύει ἐπὶ τοῦ Λόγου Του... Εἶναι ὡς ἐκρηκτικὴ ὄλη μεγίστης ἐντάσεως· οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ εἶπῃ κατὰ πόλον τρόπον τὸ βιβλίον αὐτό, περιερχόμενον ὅλον τὸν κόσμον, εἰσάγαγε πανταχοῦ εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν νέαν ζωὴν, νέας ἰδέας, νέαν ἀντίληψιν, νέαν πίστιν. Ταῦτα συνήθως γίνονται ἀπαρτήρητα κατὰ καιροὺς ὅμως κάποιος ἀνθρώπος, κάποιος λαός, ἐγγίξεται περισσότερο τῶν ἄλλων ὑπὸ τοῦ θείου πυρός, καὶ τότε ἀκολουθεῖ μία ἀπὸ τὰς μεγάλας ἐκείνας θρησκευτικὰς ἀναζωπυρήσεις, αἱ ὅποιαι

ἐπανελημμένως διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἐξέπληξαν τὸν κόσμον καὶ ἔδωκαν νέας δυνάμεις εἰς τὴν ἀνθρωποτητα· καὶ ὅσον εἶναι βέβαιοι ὅτι εὐρισκόμεθα ὁμοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, τόσον εἶναι βέβαιοι ὅτι τοιοῦτόν τι θὰ ἐπανάληφθῆ πάλιν... Θὰ ἤθελα νὰ εἶπω διὰ τὸν ἑαυτόν μου, πρὶν τελειώσω τὸν λόγον μου, ὅτι, ἐὰν δὲν ἦσθαι ὁμοῦ ὅτι τὸ ἔργον μας καὶ τὸ ἔργον ὄλων ὅσοι ἔχομεν τὰς αὐτὰς πεποιθήσεις καὶ τὰ αὐτὰ ἰδεώδη εἴτε ἐν τῇ πολιτικῇ εἴτε ἐν τῇ κοινωνικῇ μας δράσει, εἰς οἰομένην κύκλον, ἐκτελεῖται μὲ τὴν πεποίθησιν καὶ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἔρχεται ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ θὰ ἐξαπλωθῆ ἀνὰ σύμπαντα τὸν κόσμον, δὲν θὰ εἶχα καμμίαν ἐλπίδα, δὲν θὰ εἶχα τίποτε ὑπὲρ τοῦ ὁποίου νὰ ἐργασθῶ, καὶ θὰ παρέδιδά τὸ ὑπόργημά μου ἀπὸ σήμερον εἰς τὸν βουλόμενον νὰ τὸ ἀναλάβῃ». Καὶ ὅμως δὲν ἠκούσθη ἀκόμη νὰ ὁμολῆσῃ περὶ τῆς ἀγ. Γραφῆς μὲ ἴσην τοῦλάχιστον θέρμην πολιτικὸς ἔχων τὸ πλεονέκτημα νὰ ἔχη τὸ βιβλίον τοῦτο πρωτοτύπως εἰς τὴν μητρικὴν του γεγραμμένον γλῶσσαν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος ἐπαναλαμβάνει τὰς ἐργασίας αὐτῆς ἀπὸ τῆς 11ης τρ. μηνός, ἡμέρας τακτικῆς διοικητικῆς συνεδρίας.

— Ἐπὶ ταῖς ἐορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ τῷ νέφ ἔτει ὁ Μικ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀντήλλαξε συγχαρητήρια μετὰ τῶν Πατριαρχῶν καὶ λοιπῶν Προέδρων τῶν Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν.

— Τὴν 1ην τοῦ ἔτους ἐτ λέσθη ἡ νεομισμένη δοξολογία ἐν τῷ Καθηδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν συμπαραστάντων μετὰ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου τῶν Σεβ. Συνόδων Δρυϊνουπόλεως Βασιλείου, Ἀδριανουπόλεως Πολυκάρπου, Ἰακάριας Νεοφύτου, καὶ Θεβῶν καὶ Λεβαδείας Συνεσίου, οἵτινες μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐν σώματι ἐπισκεφθέντες τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ὑπέβαλον τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας.

— Αὐθήμερον περὶ ὥραν 4ην προσήλθον εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν οἱ Σεβ. Συνοδικοί, οἱ παρεπιδημοῦντες ἐν Ἀθήναις Ἀρχιερεῖς, οἱ Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι, ὁ Α'. Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τὸ ἀνώτερον προσωπικὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, μετ' εὐχετήριον δὲ προσφώνησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως καὶ ἀπάντησιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἐκόπη κατὰ τὸ ἔθος ἡ βασιλόπητα.

— Τὴν 3ην ἀρχαιμένου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ ἐν Βουλιαγμένῃ Ἐκ-

κλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου μεταβὰς εἰς Βουλιαγμένην ἐκόμισε δῶρα πρὸς τὰ ὄρφανὰ καὶ παρέμεινεν ἐν μέσῳ αὐτῶν καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν.

— Παρεπιδημοῦσιν ἐν Ἀθήναις οἱ Σεβ. Μητροπολίται Φλωρίνης Χρυσόστομος, Νέας Πελαγονίας Ἰωακείμ, Γιαννιτσῶν Βασίλειος.

— Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Θρησκευμάτων ἡ διὰ τῆς ἑπ' ἀριθ. 11 ἐν. ἔτους ἀποφάσεως τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀργολίδος ἐπαβληθεῖσα ποινὴ τῆς μηνιαίας ἀργίας ἀπὸ πάσης ἱεροπραξίας καὶ ἑξαμηνίου στερήσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἀπορροδόντων δικαιομάτων, εἰς τὸν Ἱερέα Κωνσταντῖνον Γκιουλέ, Ἐφημέριον Τουρνικίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀργολίδος.

— Διορίσθη κατὰ μετάπεμψιν προσωρινὸς Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαρολαίμ, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης καὶ Σταγῶν, ὁ Ἱερομ. τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος (Μετῴρων) Θεοφάνης Βούζας, ὁμοίως δέ, κατὰ μετάπεμψιν, σύμβουλος αὐτῆς ὁ μοναχὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς «Σιαλκάδων» τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως Ἀνθιμος Τσέγκος, ἀντὶ τῶν ἀπαλλαγέντων τῶν καθηκόντων αὐτῶν Ἱερομονάχου Νεοφύτου Ξανθοῦ Ἡγουμένου, καὶ Γερασίμου Μαυροθαλασσίτου, συμβούλου.

— Μετ' ἐκτάκτου μεγαλοπρεπείας καὶ τάξεως διεξήχθη ἡ ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων καὶ ἡ τελετὴ τῆς καταδύσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὴν θάλασσαν, πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἰδίᾳ δ' ἐν Πειραιεῖ. Τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ Πειραιῶς ἐτέλεσεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, συνλιτουργοῦς ἔχων τοὺς ἐκ τῶν Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Μητροπολίτας Ἀδριανουπόλεως καὶ Ἰακάριας, κατὰ δὲ τὴν τελετὴν τῆς καταδύσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ παρέστη ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας καὶ ἅπανα ἡ Κυβέρνησις ἐν σώματι.

— Κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτοῦ συνεδρίαν τὸ πολυμελὲς Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς ἐξέλεξε τακτικὸν αὐτῆς Καθηγητὴν τῶν θεολογικῶν μαθημάτων τὸν κ. Δημ. Κουϊμουτσόπουλον.

— Τῇ 21 τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου συνεδρίασα ἐξέλεξε παμψηφεί τακτικὸν Καθηγητὴν τῆς Ἐδρας τῶν Ο' καὶ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν Παλ. Διαθήκην τὸν τέως ἐκτακτον Καθηγητὴν τῆς Βιβλικῆς Ἱστορίας κ. Παν. Μπρατσιώτην.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ἀνακαινισθῆ ἐκ

θμελίων ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ πατριαρχικὸς ναὸς τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ τὸ ἀπὸ μακροῦ ἠρειπωμένον Πατριαρχεῖον δι' ἐράνου ἐνεργουμένου ἀνὰ ὄλον τὸ κλίμα τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου συνεπέα προκηρῦξεως διὰ πατριαρχικῆς ἐγκυκλίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Ὁ αἰμὴνητος Πατριάρχης Ἀντιοχείας, οὗ κατ' αὐτὰς ἀνηγγέλθη ἡ πρὸς Κύριον ἐκδημία, ἐκ χωρίου τοῦ Λιβάνου καταγόμενος τὴν μὲν ἱερατικὴν παιδευσιν ἔλαβεν ἐν τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, εἰς τὰς τάξεις δὲ τοῦ κλήρου τῆς Ἐκκλησίας ταύτης προσήλθε τῷ 1877 μόλις δεκαοκταέτης. Τῷ 1890 ἐχειροτονήθη Μητροπολίτης Τριπόλεως ὑπὸ τοῦ ἀοιδίμου τότε Πατριάρχου Ἀντιοχείας καὶ μετέπειτα Ἱεροσολύμων Γερασίμου. Ποιμάνας τὴν ἐπαρχίαν Τριπόλεως μέχρι τοῦ 1906 ἐκλήθη εἰς τὸν Πατριαρχικὸν θρόνον Ἀντιοχείας εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Πατριάρχου Μελετίου. Ἡ ἀνάρρησις αὐτοῦ εἰς τὸν Πατριαρχικὸν τῆς Ἀντιοχικῆς Ἐκκλησίας θρόνον ἐσήμανε τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἐπὶ τοῦ προκατόχου του Μελετίου διακοπείσης μεταξὺ τῶν πλείστων ἐκ τῶν αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ Ἀντιοχικοῦ Πατριαρχείου ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας. Ἡ περὶ τοὺς τύπους μεγάλη αὐτοῦ συντηρητικότης ἐκώλυεν αὐτὸν νὰ ἀποδεχθῇ τὸ διωρθωμένον ἡμερολόγιον, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐδέχθη ἡμέρας τινὰς πρὸ τῆς τελευτῆς του. Καταλείπει μνήμην ἀγαθὴν εὐσεβεστάτου καὶ ἠναρέτου πρωθιεράρχου, πολλοῦ τοῦ σεβασμοῦ ἀπολαύσαντος κατὰ τὴν μακρὰν αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διακονίαν. Ἐτελεύτισεν ἄγων τὸ ἑβδομηκοστὸν περίπου ἔτος.

Ἡ σωρὸς τοῦ αἰμὴνητου Πατριάρχου Ἀντιοχείας μετεκομίσθη ἐκ Σουκ-ἐλ-Γάρμπ εἰς Βηρυττόν, τὴν πένθμιμον δὲ πομπὴν ὑπεδέχθησαν ἔξω τῆς πόλεως ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας τοῦ Λιβάνου, ὁ Πρωθυπουργός, ὁ διοικητὴς τῆς πρωτεύουσας τοῦ Λιβάνου, ὁ Γάλλος Ἀρμοστής καὶ οἱ λοιποὶ ἐπίσημοι. Μετὰ τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν ὁ νεκρὸς μετηνέχθη εἰς Δαμασκόν, ἐνθα καὶ ἐτάφη ἐν τοῖς τάφοις τῶν Πατριαρχῶν.

— Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισε τὴν ἀνασύστασιν τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς τοῦ Μπελεμέντ ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

— Ἐπ' ἴσης ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου, συνεδριαζούσης ἀπὸ τῆς 19 παρελθόντος Νοεμβρίου, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ μετέπειτα ἀποθανόντος Πατριάρχου Γρηγορίου, ἀπεφασίσθη νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀνὰ τὸ Πατριαρχικὸν κλίμα τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας τὸ νέον ὀρθόδοξον ἡμερολόγιον ἀπὸ τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1929, λογιζομένης ὡς 14ης.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Τῇ 12 Δεκ. π. ἔ. ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἐσημειώθη πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς Μεταρροθμίσεως γεγονός, συγκινῆσαν ὀλόκληρον τὸν ἄγγλικὸν λαόν : ἡ ὑποβολὴ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς προεδρίας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ σεβ. Δρος Randall Davidson. Ἡ παραιτήσις αὐτοῦ συνέπεσε πρὸς τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν χρυσῶν γάμων του, ἧτις ἐωρτάσθη ἐν τῷ Ἀνακτόρῳ Lambeth. Κατὰ τὴν ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τούτῳ συγκέντρωσιν τῶν ἐπιήσμων ὁ ἄγγλος πρωθυπουργὸς ἐνεχείρισεν εἰς τὸν σεβ. ποσὸν ἐκ 14,500 ἄγγλικῶν λιρῶν, συλλεγὲν μεταξὺ δεκαπεντακισχιλίων δωρητῶν ὡς φόρος τιμῆς, ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς μακρὰς καὶ σπουδαίας τοῦ παραιτηθέντος ἱεράρχου ὑπηρεσίας εἰς τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ἔθνος του, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ διατεθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ βούλησιν. Κατὰ τὴν αὐτὴν συγκέντρωσιν προσηνέχθη εἰς τὸν πρωθιεράρχην ἐπιταγὴ ἐκ 10.000 δολλαρίων ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Νέας Ὑόρκης σεβ. Brent καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Κολλεγίου τῆς ἁγ. Τριάδος Hartford. Τοῦ ἑορτασμοῦ μετασχοῦσα καὶ ἡ ἐν Λονδίῳ Ὀρθόδοξος Κοινότης παρέσχεν δεῖγμα σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν ἄγγλον πρωθιεράρχην διὰ τὰ εὐγενῆ αὐτοῦ καὶ φιλόφθρα αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα πολλάκις διετράνωσεν ὑπὲρ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐγκαταλείπων τὸ μέγαρον τῆς ἑδρας αὐτοῦ ἀπεχαιρέτησε μετὰ συγκινήσεως πάσας τὰς πολυαριθμοὺς ὑπηρεσίας αὐτοῦ, πρὸ τῆς ἐξόδου του ἐτελέσθη βραχεῖα δέησις ἐν τῷ παρεκκλησίῳ. Αὐθήμερον ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἀπένειμεν εἰς τὸν παραιτηθέντα ἱεράρχην τὸν τίτλον τοῦ βαρώνου. Ὁ σεβ. Randall Davidsos συνεπλήρωσε τὸ 80ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

— Καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος προπαρασκευάζεται ὁμαδικὴ πορεία εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν πρὸς προσκύνησιν τῶν ἁγίων Τόπων ὑπὸ τοῦ πέμπτου Ἀγγλοκαθολικοῦ συνεδρίου τῆς ἐπισκέψεως τῆς Παλαιστίνης. Ἐπ' ἴσης ἀπὸ τοῦδε μελετᾶται ἡ ὀργάνωσις ταξειδίου εἰς τὸ Oberammergau διὰ τὴν κατὰ τὸ 1930 παρασκευαζομένην γνωστοτάτην παράστασιν τῶν Ἁγίων Παθῶν τοῦ Κυρίου, ἧτις πάντοτε ἀποτελεῖ μὲγάλου ἐνδιαφέροντος γεγονός διὰ σύμπαντα τὸν κατολικὸν κόσμον.

ΚΟΠΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μετὰ μακρὰν καὶ περιπετειώδη χηρείαν ἕνεκα τῶν παρεμπεισῶν ἐν τῷ κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατριάρχου τῶν Κοπτῶν Κυρίλ-

λου διχονοϊῶν, ἐξελέγη, τέλος, κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ λήξαντος μηνὸς Δεκεμβρίου ἐν Καίρῳ τῆς Αἰγύπτου Πατριάρχης τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας ὁ τέως Ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας Ἀμποῦ Γιοχάννα, λαβὼν ψήφους 70 ἐπὶ 85 ἐκλεκτόρων, οἵτινες ἀπήρτισαν τὴν ἐκλογικὴν συνέλευσιν, ἣς συνέκειτο ἐξ 24 κληρικῶν, 24 μελῶν τοῦ Γ. Ε. Συμβουλίου καὶ 43 προκρίτων ὁρισθέντων ὀνομαστικῶς διὰ τοῦ Β. Δ. τῆς ἐκλογῆς. Ἡ ἐκλογὴ ἐγένετο ὑπὸ σκηνῆν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ Κοπτικοῦ Πατριαρχείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ Διοικητικοῦ Ἐπιτρόπου. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν ἐξεδόθη τὸ κυρωτικὸν Β. Δ. ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου Φουάτ. Τὴν Α. Μ. τὸν νέον Πατριάρχην τῶν Κοπτῶν ἔσπευσε νὰ συγκαρῆ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ὁ Παναγ. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. Ὁ ἐκλεγείς Πατριάρχης ἄγει ἡδὴ τὸ 72 ἔτος τῆς ἡλικίας του.

—Περὶ δὲ μεσοῦντα τὸν παρελθὺν Δεκέμβριον ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ἐνθρόνισις τοῦ νέου Πατριάρχου τῶν Κοπτῶν Γιοχάννα ἐν τῷ ἐν Καίρῳ κοπτικῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Μάρκου. Κατὰ τὴν τελετὴν παρίστατο ἐν τοῖς ἐπισήμοις καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. Μελετίου πατριαρχικὸς ἐν Καίρῳ Ἐπίτροπος μητροπολίτης Πτολεμαΐδος κ. Παρθένιος.

—Μετὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐνθρονίσεως ὁ Μακαρ. Γιοχάννα εἰς τὰς ἐπισήμους δηλώσεις του εἶπε, κατὰ τὸν «Πάνταϊνον», καὶ τὰ ἀκόλουθα: «Θὰ φροντίσω ὅσον οἶόν τε ταχύτερον νὰ ἰδρῶθῃ ἀνωτέρα Θεολογικὴ Σχολὴ εἰς μίαν τῶν μονῶν εἰς τι προάστειον τοῦ Καίρου· θὰ προσκληθῶσι καθηγηταὶ Θεολογοὶ ἐξ Ἀθηνῶν, οἵτινες ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἀρμοδίων Κοπτῶν θὰ διευθύνωσιν αὐτὴν μὲ διευθυντὴν ἕνα τῶν πρὸς τοῦτο καλλιτέρων ἀρχιερέων τῆς Κοπτιορθόδοξου Ἐκκλησίας...».

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατὰ τὰς τελευταίας ἐκ Παρισίων πληροφορίας ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις καθώρισε τὸ ὀριστικὸν κείμενον τῶν ἀρθρῶν τοῦ οἰκονομικοῦ νόμου διὰ τὰ θρησκευτικὰ σωματεία καὶ τοὺς ἱεραποστόλους. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐβασίσθη ἐπὶ ὑποβληθείσης ἐκθέσεως, ἐν ἣ ἔτονίζοντο οἱ λόγοι, δι' οὓς ἐπῆλθεν ἐλάττωσις τῆς γαλλικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἕνεκα τῆς συνεχοῦς ἐλλείψεως ἐμφανίσεως τῶν ἱεραποστόλων καὶ ἀποδίδεται μεγάλη σπουδαιότης εἰς τὴν ἔκκλησιν 40 καθηγητῶν διαφόρων Πανεπιστημίων, συνηγορούντων ὑπὲρ τῆς λειτουργίας τῶν θρησκευτικῶν σωματείων καὶ τῆς ἀποστολῆς ἱεραποστόλων. Διὰ τῆς ἐκθέσεως ὑπομινύσκειται, ὅτι πᾶσαι αἱ Κυβερ-

νήσεις τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας παρέσχον ἐκείστοτε ἐπιχορηγήσεις εἰς τοὺς Γάλλους ἱεραποστόλους. Διὰ τῶν ἀρθρῶν τούτων ὁρίζεται ἡ ἀπόδοσις τοῦ συνόλου ἢ μέροςος τῶν περιουσιῶν των εἰς 9 θρησκευτικὰ ἱδρύματα, ἀλλὰ περιορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱδρυμάτων τούτων καὶ τοῦ προσωπικοῦ των καὶ καθορίζεται ὁ τρόπος τῆς ἀσκήσεως διοικητικοῦ ἐλέγχου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΦΙΛΛΑΝΔΙΑΣ

Τῇ 26 Νοεμβρίου ἡ ὀρθόδοξος ἐν Φιλλανδίᾳ Ἐκκλησία ἐπανηγύρισε τὴν πρώτην 10ετίαν τῆς αὐτοδιοικήσεώς της, θεσπισθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἀναγνωρισθείσης ὑπὸ τοῦ τότε ἔτι ζώντος Πατριάρχου τῆς Ρωσίας Τύχωνος (26 9)βρ. 1918). Ἡ ὀρθόδοξος Φιλλανδία, ὡς γνωστόν, ἀπετέλει πρὸ τῆς Ρωσικῆς ἐπαναστάσεως ἐπαρχίαν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. Ἀμα τῇ ἐπαναστάσει ἡ ἐπαρχία αὕτη εὐρέθη εἰς θέσιν δεινῆν, διότι τὸ μὲν ἐστερήθη τῆς ἀπὸ τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας οἰκονομικῆς ἀρωγῆς, ἀνερχομένης εἰς 250.000 χρυσῶν ρουβλίων ἐτησίως, τὸ δέ, ἕνεκα τῆς μεταβολῆς τοῦ πολιτικοῦ καθεστώτος τῆς Φιλλανδίας, Ἐπιτροπὴ εἰδικὴ συνεστήθη πρὸς σύνταξιν τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ὀρθόδοξου ἐν Φιλλανδίᾳ Ἐκκλησίας, ὅπερ ἐκυρωσεν ἡ Φιλλανδικὴ Γερουσία, ἐν συνόδῳ δὲ συγκληθείσῃ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1919 ἀπεφασίσθη ἡ ἐπιδιώξις τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς, τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην ἐκύρωσε καὶ ἡ Ρωσ. Ἐκκλησία, ἀναγνωρίσασα πρωθιεράρχην αὐτῆς τὸν εἰς ἀρχιερέα χειροτονηθέντα πρωθιερέα Μ. Καζάνσκην, ὃν θανόντα τῷ 1921 διεδέχθη ὁ ἐν Ἐσθονίᾳ γνωστός διὰ τὴν συγγραφικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν πρωθιερεὺς Γ' Ἀάβ, ἐκλεγείς ἐν Φιλλανδίᾳ καὶ χειροτονηθείς ἐν Κ)πόλει ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Μελετίου εἰς ἐπίσκοπον Καρελίας τῇ 8 Ἰουλίου 1923, ὅτε διὰ πατριαρχικοῦ τόμου ἡ Ἐκκλησία αὕτη ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου ὡς «Ὀρθόδοξος Ἀρχιεπισκοπὴ Φιλλανδίας» μετὰ δύο ἐπαρχιῶν: τῆς Καρελίας καὶ τοῦ Βύμποργ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Κατὰ τινὰς εἰδήσεις, ἡ Ἀγγλία ἐπιθυμεῖ νὰ καταστήσῃ τὸ Port Fouad τὸν κυριώτερον λιμένα τῆς Παλαιστίνης. Ὁ λιμὴν οὗτος κεῖται ἐπὶ τῆς ἀσιατικῆς ἀκτῆς ἀκριβῶς ἕναντι τοῦ αἰγυπτιακοῦ Πόρτσάϊδ, θὰ συνδεθῇ δὲ διὰ σιδηροδρομικῆς γραμμῆς 40 χιλιομέτρων τὸ πολὺ μετὰ τοῦ σταθμοῦ Ρομάνι, ἐπὶ τῆς μεγάλης σιδηροδρομικῆς ὁδοῦ Αἰγύπτου—Παλαιστίνης. Τοιοῦτοτρόπως τὸ ταξείδιον εἰς τοὺς Ἀγίους Τόπους θὰ καθίσταται βραχύτερον καὶ θὰ εἶναι ἀπηλλαγμένον τῶν κινδύνων τῆς εἰς Ἰόπην ἀποβάσεως.

NEA BIBLIA

Emhardt Barden και Saw «Η ανατολική Έκκλησία ἐν τῇ Δύσει» Νέα Υόρκη 1928. Οἱ ὡς ἄνω γνωστοὶ διὰ τὰ φιλορθόδοξα καὶ φιλελληνικά αὐτῶν αἰσθήματα ἀμερικανοὶ κληρικοὶ ἐδημοσίευσαν εἰς κομψὸν εἰκονογραφημένον τομίδιον διαλέξεις αὐτῶν περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἰδίᾳ ὡς παρουσιάζεται αὕτη ζῶσα καὶ δρῶσα ἐν τῇ Βορείῳ Ἀμερικῇ ὑπὸ τὰς διαφορὰς αὐτῆς ἐθνικὰς μορφάς. Οἱ διάφοροι ἐθνικοὶ τῆς Ὁρθοδοξίας τύποι φέρουσι τοὺς συγγραφεῖς εἰς βαθυστοχάστους περὶ τῆς Ἐκκλησίας μας παρατηρήσεις, αἵτινες καταλήγουσιν εἰς ἀληθῆ τῆς Ὁρθοδοξίας ὕμνον. δι' ὃν χάριτες ὀφείλονται εἰς τοὺς ἔλλογιμωτάτους τούτους φίλους συγγραφεῖς.

Ἡ μελέτη τοῦ βιβλιδίου καὶ συνεπῶς ἡ μετάφρασις αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν θὰ συνιστᾷ οὐ μόνον διὰ τὴν γνωσθῆ τὸ περιεχόμενον του εἰς εὐρύτερον παρ' ἡμῖν κύκλον, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὴν καταστῆ σαφῆς τοῖς πολλοῖς μέχρι ποίου σημείου παρακολουθεῖται ἡ Ἐκκλησία μας καὶ ὁποίας τιμῆς καὶ σεβασμοῦ ἀξιοῦται αὕτη παρὰ τῶν ξένων. Ἐὰν δὲ εἶνε γενικὴ ἡ προσοχὴ τὴν ὁποίαν ἐφελκύνει τελευταίως ἡ Ἐκκλησία μας, ἢ ἐκ μέρους τῶν Ἀγγλικανῶν ἐπιδεικνυομένη φροντίς, ὅπως καταστῶσι τέλειοι γινώσται αὐτῆς, εἶνε ἐξαιρετικὴ. Δυτηρὸν δὲ εἶνε ὅτι ἐνῶ οἱ Ἀγγλικοὶ, ἀπαξ τὴν μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ποθήσαντες ἔνωσιν, μετὰ σπουδῆς, ἐμβριθείας καὶ ἐπιμελείας ἐπὶ τὴν μελέτην ταύτης χωροῦσιν, ἡμεῖς οὐ μόνον εἰς ἀναλόγους δὲν ἐπιδιδόμεθα μελέτας, ἀλλὰ καὶ τὴν περὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν γινομένην κίνησιν παντελῶς ἀγνοοῦμεν. Οἱ Ἀγγλικοὶ εἴτε ἐπισήμως (διὰ τῆς γνωστῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας Ἐπιτροπῆς), εἴτε ἀνεπισήμως (διὰ τῶν διαφορῶν συγγραφῶν) προσπαθοῦσι νὰ γνωρίζωσι λεπτομερῶς τὴν Ἐκκλησίαν μεθ' ἧς ποθοῦσι τὴν ἔνωσιν, καταπλήσει δὲ πολλάκις ἡ γνώσις λεπτομερειῶν διαφευγουσῶν καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὀρθοδόξους συγγραφεῖς. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἂν κατεβάλλετο καὶ παρ' ἡμῖν ἀνάλογος σπουδὴ πρὸς γνῶσιν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ γνωριμίαν μετ' αὐτῆς καὶ ἂν ἀφ' ἐτέρου τῆς Ἐκκλησίας οἰκονομικῶς βοηθούσης καθίστατο δυνατὴ ἡ παρακολούθησις τῆς περὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἡμῶν γινομένης κινήσεως, ἧς ἡ ἄγνοια καθιστᾷ ἡμᾶς ἀναπολογήτους διὰ τὴν ἀσύγνωστον ταύτην παραλείψιν.

ΑΜΙΑΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

Δημητρίου Σίμου Μπαλάου, Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Πῶς παρηγοροῦν τοὺς πενθοῦντας οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ἀθῆναι. — Τὸ τεῦχος τοῦτο περιέχει διάλεξιν πραγματευομένην περὶ τοῦ πῶς θεωρεῖ ὁ Χριστιανισμὸς τὴν λύπην καὶ τὸ πένθος διὰ στόματος τῶν σπουδαιοτέρων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, οἵτινες γνωρίζουν τελεσφόρως νὰ παραμυθοῦν πᾶσαν ἀλγοῦσαν ψυχὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς χριστιανικῆς περὶ πόνου καὶ θλίψεως ἀντιλήψεως.

Μητροπολίτου Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Τιμοθέου, Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία καὶ Ἑλληνικὸν Κράτος. Οἱ διανοοῦμενοι Ἑλληνας καὶ ὁ Ἱερός Κλήρος. Ἀθῆναι 1928. —

Ὁ σεβ. συγγραφεὺς μετὰ πόνου ψυχῆς διαπιστῶν τὸ θλιβερὸν γεγονός τῆς συστηματικῆς παραγνωρίσεως τῆς ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Κράτει θέσεως τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ἐπιφανεστέρων ἐκ τῶν διανοουμένων καὶ πολιτικῶν, ἀνέλαβε διὰ τοῦ τεύχους τούτου, ἀποτεινόμενος κυρίως πρὸς τοὺς Ἑλληνας βουλευτὰς τῆς 19 Αὐγούστου 1928, νὰ ἐλέγξῃ ὡς δεινὴν πλάνην τὴν τοιαύτην αὐτῶν στάσιν καὶ νὰ ἐπικαλεσθῆ σύντονον τὴν προσοχὴν των εἰς τὸν θρησκευτικὸν παράγοντα τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν υποστάσεως καὶ τῆς κρατικῆς ζωῆς καὶ δυνάμεως, οὕτω δὲ πείσῃ αὐτοὺς περὶ τῆς οἰκονομικῆς κατοχυρώσεως τῆς Ἐκκλησίας ὅπως αὕτη ἐκπληρώσῃ τὸν ὑψηλὸν της προορισμὸν. Τὸ νευρῶδες καὶ πλήρες ἀληθειῶν πικρῶν, ἀλλὰ σωστικῶν τοῦτο ὑπόμνημα τοῦ σεβ. Ἱεράρχου, μέλους τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου, ἀναγινώσκειται μετ' ἀδιαπτώτου ἐνδιαφέροντος.

Γεωργίου Κ. Φῶτα, Ἱεροδιακόνου, Ἡμερολόγιον τοῦ 1929 τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου ἀγ. Κωνσταντίνου-παλαοῦ. Ἀθῆναι 1929.

Δημητρίου Π. Πασχάλη, Ἡ ἐν Κορθίῳ τῆς Ἄνδρου ἐπὶ τουρκοκρατίας σχολὴ τῆς ἀγίας Τριάδος. Ἀθῆναι, 1928. <ΘΕΟΛΟΓΙΑ>. Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ἰουλίου-Δεκεμβρίου 1928 τῆς <Θεολογίας>, οὗ περιεχόμενα εἶνε τὰ ἑξῆς: Αἱ ἐκ τῆς Τουρκικῆς καταδυναστεύσεως ἀνωμαλῖαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κύπρου κατὰ τὸν ΙΗ' καὶ ΙΘ' αἰῶνα ὑπὸ *Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου*, Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. — Εἰδήσεις ἱστορικαὶ περὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἀρδαμερίου Διονυσίου καὶ τῶν Μητροπολιτῶν Βάρης Ζαχαρίου καὶ Φιλοθέου ὑπὸ *Δημητρίου Π. Πασχάλη*. — Αἱ Μοναὶ τῆς Πίνδου ὑπὸ τοῦ Μητρ. Θεσσαλιώτιδος *Ἰεζεκιήλ*. — Εἶναι ὁ 19ος Ψαλμὸς ἐνιαῖος, ὑπὸ *Βασίλ. Μ. Βέλλα*. — Ἡ ἐπισκοπὴ Ἡλείας διὰ τῶν αἰώνων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἡλείας *Ἀντωνίου*. — Ἰωάννου Ζυγομαλά, λόγος ἀνεκδοτος ὑπὸ *Β. Α. Μυστακίδου* Ἀρχοντος διδασκάλου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. — Τὸ κήρυγμα περὶ Μετανοίας τοῦ προφήτου Ἱερεμίου ὑπὸ *Θεολόγου Παρασκευαΐδου*. — *Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον*. Ἡ <Θεολογία> συνεπλήρωσε τὸ ἕκτον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς της.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξενιάς προκρῦττει ὅτι: ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ ἔργασία (ἐκτὸς τῶν ὑλικῶν) κατασκευῆς ἀχυρῶνος καὶ σταύλων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξενιάς συμφώνως τῷ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἐγκεκριμένῳ προϋπολογισμῷ δαπάνης τοῦ ἀρμοδίου ἐμπειροτεχνίτου καὶ τῇ ὑπ' ἀριθ. 152 ἐ. ἔ. συγγραφῇ ὄρων ὑποχρεώσεων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Ἀλμυρῷ τῇ 16 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἀπὸ τῆς 10ης μέχρι τῆς 12ης ὥρας τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀλμυροῦ Χρ. Τρικκαλινοῦ καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἡ ὅλη δαπάνη τοῦ ἔργου προϋπολογίσθη εἰς δραχ. 42.870 συμπεριλαμβανομένων τῶν ὑλικῶν. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ἐκτίθεται εἰς μειοδοσίαν μόνον ἡ ἔργασία κατασκευῆς ἀνερχομένη κατὰ τὸν ἐγκεκριμένον προϋπολογισμὸν εἰς δραχ. 26.610 τῶν ὑλικῶν παραδοθησομένων

τῶ ἐργολάβῳ ὑπὸ τῆς Μονῆς Ξενιάς. Ἴνα γίνῃ τις δεκτὸς εἰς τὴν προκειμένην δημοπρασίαν δεόν νὰ καταβάλλῃ λόγῳ ἐγγυήσεως εἰς χρῆμα ἢ χρεώγραφα 5 0/0 Δεκτοὶ εἰς τὴν δημοπρασίαν γίνονται καὶ ἐμπειροτεχνίται.

Τὸ Ἡγουμεῖλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Χρυσοποδερικῆς, Πατρῶν προκηρύττει ὅτι: τὴν 13ην καὶ 20ην Ἰανουαρίου 1929 ἔτους καὶ ὥραν 10-12 τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Πατρῶν Σπυρίδωνος Δημητρακοπούλου ἐνεργηθῆσεται κατ' ἐπανάληψιν ἐπὶ δύο συνεχεῖς Κυριακὰς πλειοδοτικὴ δημοπρασία ἐκποιήσεως τοῦ ἐν τῇ ὁδῷ Καλαβρῦτων τῶν Πατρῶν γονιαίου οἰκοπέδου τῆς Μονῆς αὐτοῦ συμφώνως τοῖς ὅροις συγγραφῆς ὑποχρεώσεων ὧν ἀντίγραφα κατετέθησαν ἐν τε τῷ Γραφείῳ τοῦ Δήμου Πατρῶν, τῆς Μονῆς καὶ τοῦ συμβολαιογράφου Πατρῶν, Σπυρίδωνος Δημητρακοπούλου.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κάτω Παναγίας διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν 1) ἡ ἐκποίηση τῶν χωραφίων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κάτω Παναγίας τῶν ἐν θέσει Ὁδηγήτρια Ἄρτης, 2) ἡ ἐκποίηση τῶν κεράμων καὶ τῆς ξυλείας τοῦ μετοχίου Φανερωμένης τὰ ἄνω δωμάτια πρὸς δυσμὰς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται τὴν 13ην Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1929, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 τῆς μεσημβρίας ἐν Ἄρτῃ ἐπὶ παρουσία τοῦ Σ]γράφου Ἄρτης Ἡλίου Ἀθ. Καφφετζῆ, καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς.

Ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σηλαιῶν διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας εἰς πενταετὴ ἐνοικίαισιν, ὁ ὑδρόμυλος τῆς Μονῆς, κείμενος ἐν τῇ θέσει «Κολοῦρο» Τιάκα (Τίστης). Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν τῷ χωρίῳ Σηλαιῶν τὴν 30ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογραφοῦντος κ. Εἰρηνοδίκου Γιάκα. Οἱ ὅροι συγγραφῆς ὑποχρεώσεων εὐρίσκονται ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς ἐνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γινώσκιν.

Τὸ Ἡγουμεῖλιον Ἱερᾶς Μονῆς Ἱερουσαλὴμ προκηρύσσει ὅτι ἐπαναλαμβάνεται τὴν 23ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π. μ. ἡ δημοπρασία περὶ ἐκποιήσεως τῶν 2 ἐρειπομένων ὑδρομύλων τῆς μετὰ τῆς περιοχῆς αὐτῶν ἐνεργηθῆσομένη ταυτοχρόνως ἐν Δαυλεῖα μὲν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Χαιρωνείας Ἀρμ. Δαμάλεια καὶ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, ἐν Λεβαδεία δὲ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Γεωργίου Φόρτη καὶ ἑτέρου τῆς Μονῆς ἀντιπροσώπου συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 94 ἐ. ἔ. διακηρῦξεώς μας. Προσκαλοῦνται ὅθεν οἱ βουλόμενοι ἵνα προσέλθωσι καὶ συναγωνισθῶσι.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γοργοπηκῶν διακηρύττει ὅτι συνεπεία τῆς ὑπ' ἀριθμ. 810 ἔτους 1928 διαταγῆς τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου ἐκδίδεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὴν ἐκποίησην 10 ἐριφίων καὶ 20 ἀμνῶν, γεννησμένης τῆς δημοπρασίας ἐν Ἄργεϊ τῇ 3 Φεβρουαρίου 1929 ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Συμβολαιογράφου Ἄργους 10 π. μ. —12 τῆς μεσημβρίας.

Τὸ Ἡγουμεῖλιον τῆς Ἱ. Μονῆς Ὀλυμπιωτίσσης, προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς ἐπαναληπτικὴν πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως τὰ κτήματα τῆς Μονῆς ἧτοι 1) εἰς λαχανόκηπος ὑπὸ τὸ ὄνομα «Λυγαργῆς» στρεμμάτων δέκα πέντε 2) μία ἄμπελος ὑπὸ τὸ ὄνομα «Ἀμυγδαλικῆς» στρεμμάτων 8 ἀκτῶ καὶ 3) ἑτέρα ἄμπελος ὑπὸ τὸ ὄνομα «Γχορτσιὰ» στρεμμάτων πέντε κειμένων τῶν ἀκινήτων τούτων ἐν τῇ θέσει Βαρούσι τῆς Ἑλασσῶνος. συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους τῆς ταυταριθμοῦ διακηρῦξεως εὐρίσκομένης ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γινώσκιν προσερχόμενοι κατ' ἐκάστην καὶ κατ' οἰανδήποτε ὥραν. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Ἑλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν τὴν 17ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἔτους 1928 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἑλασσῶνος, ἀντιπροσώπου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἑλασσῶνος καὶ τοῦ Ἡγουμενοῦ τῆς Μονῆς.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δουσίκου «Ἁγίου—Βησαρίων» ἐκδίδει εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν διάφορα κτήματα αὐτῆς, 1) ἕν οἶκημα [Μετόχιον] κείμενον ἐν τῷ χωρίῳ Βαρυπόπη—Τρικάλων ἡ ἐπανάληψις ἐνοικιάσεως τῶν ἐν ἀγία Μονῇ Τρικάλων Δρυῶν καὶ Ὑδρομανδανίων Γοργογυρίου, 2) τετραετοῦς ἐνοικιάσεως τὸ ἐν Τρικάλαις Μετόχον Μονῆς κείμενον ἐν τῇ συνοικίᾳ ἀγίας Φανερωμένης 3) ὁμοίως ἐν [1] μαγαζεῖον κείμενον ἐν τῷ χωρίῳ Γοργογυρίῳ—Τρικάλων 4) εἰς ἀγρὸς κείμενος εἰς χωρίον Πυαλία Τρικάλων 5) ὁμοίως δύο ἀγροὶ κείμενοι ἐν τῷ χωρίῳ Μπελετισίῳ—Τρικάλων αἱ δημοπρασίαι ἐνεργηθῆσονται ἐν Τρικάλαις ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Νικολάου Βουνεσοπούλου τὴν 24—30 Δ]βρίου ἐ. ἔ. 928 καὶ 13-1-929, ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10ην π. μ. Ὁμοίως καὶ ἡ ἐνοικίασις διαφόρων δασικῶν προϊόντων ἐκ τοῦ δάσους Μονῆς —Δουσίκου.

“ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ”

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ

Ἡ «ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ» εἰσερχομένη εἰς τὸ 42ον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς της; θὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν λαμπρὰν σταδιοδρομίαν της, μὲ πλοῦσιον πάντοτε καὶ διδακτικώτατον περιεχόμενον. Συνδρομαὶ Ἑσῶτ. δραχ. 50 Ἑξῶτ. φρ. 50 Ἀμερικῆς δολ. 3. Διευθυνσις Ἀθήναι Ὁδὸς Σταδίου 44 (πρώην 38) Διαχειριστής: Πέτρος Α. Παπαδόπουλος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ

Δρυϊνουπόλεως καὶ Πωγωνιανῆς κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Καλαβρῦτων καὶ Αἰγιαλείας κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Διευθυντής: ΓΡΗΓ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθ. Πανεπιστημίου

Τίμημα ἐτησίως ἐγγραφῆς

Ἑσῶτ. Δρχ. 50. Ἑξῶτ. Φρ. 50. Ἀμερικῆς Δολ. 3

Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:

Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς Ἐδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44 — Ἀθήναι